

RA Kedingen inv.nr 66

1807-1810 (N.B. De stukken zijn geexhibeerd te Goor).

Gerrit Hendrik Lammertink (*of Ikking* *1775), aanlegger en geinjurieerde
contra

Jan Harmen Wissink (*1778), gedaagde en injuriant in zake vordering tot betaling ener geldsom aan
aanlegger wegens het door gedaagde in vereniging met **Willem Wissink** (*1786) en **Gerrit Hendrik
Wissink** (*1781) mishandelen van eiser.

Inventaris der stukken in de procedure van G.H. Lammertink aanlegger en geinjurieerde ter eene, tegens
J.H. Wissink en consorten gedaagden en injurianten ter andere zijde.

nr 1. acta prothocollaria beginnende den 11 april 1807 en eindigende den 30 july 1808.

nr 2. eisch en aanspraak cum documentis A, B, C.

nr 3. recessus inscriptie of antwoord cum documentis.

nr 4. replicq cum documentis A en B.

nr 5. duplicq cum documentis A en B.

nr 6. rekening van bediende van de aanlegger onder reserve van casu quo van dienende aanlegger
zelve.

nr 7. rekeninge van de bediendens van gedaagde onder reserve van die van gedaagde zelve.

Aldus geïnventariseerd en gesloten.

Goor den 17 september 1808.

W. Hulskens richter J.A. ter Horst dr. B.W. Wiedenbroek

Extract prothocollair des landsgerichts Kedingen

Gerichte gehouden Goor den 11 april 1807.

Wilhelm Hulskens richter Assessoren H. Smits en Carel ten Zijthoff

Compareerd in dit gerichte G.H. Lammertink geadsisteerd met dr. J.A. ter Horst dien hij comparant in
deze zaak tot het einde toe met magt van assumptie en substitutie en onder wel expresse ratihabitie van
alle datgeen wat in dezen reeds te vooren door hem geconstitueerde is gedaan en verrigt, tot zijn
bediende na landregte qualificeerd, zeggende teegens heeden volgens acte van citatie en relaas de
aanspraak alhier in te dienen sub C annex te hebben doen citeeren J.H. Wissink om tegens hem te zien
dienen van eisch en aanspraak ter zaake in gemelde acte van citatie vermeld, wien ten gevolge comparant
bij dezen exhibeerd eisch en aanspraak en conclusie als daarbij cum documentis A, B en C op en tegen
voorzeide J.H. Wissink met verzoek dat dezelve met het exhibitum deci mooge worden geteekend. Voorts
afwagtende comparitie en tegenhandeling van gedaagde J.H. Wissink, bij foute van een of andere na
voorgegaane aaneissing gedingende tot contumacie ten fine en effecte als na landrechte, zulks in dien val
stellende ad decretum cum expensis.

Hierop erscheenen J.H. Wissink geadsisteerd met zijn bediende proc. Wolter Jalink en versoekt van den
tegen hem ingediende eisch cum documentis visie en zo noodig copie met een termijn van zes weken
onder protest van kosten.

Gerichte gehouden Goor den 30 mey 1807.

Wilhelm Hulskens richter Assessoren proc. Knape en H.J. ter Hofstede

Den termijn in zaaken J.H. Wissink contra G.H. Lammertink word ter instantie van de eerste van de eerste
voor 14 dagen geprolongeert, salvis.

Gerichte gehouden Goor den 13 july 1807.

Wilhelm Hulskens richter Assessoren H. Jalink en H.J. ter Hofstede

Compareerd in dezen weledelen gerichte J.H. Wissink geadsisteerd met proc. B.W. Wiedenbroek welke
hij comparant met en beneevens den advocaat mr. C.G. van Baerle te zaamen en ieder in het bijzonder tot
zijn bediendens ter deezer zaak en gevolge van dien als naar landrechte qualificeerd en volmachtig maakt

met macht van assumptie en substitutie en exhibeerd op heeden in termino recessus in scriptis incompleet tegen G.H. Lammertink met belofte hem hetzelfde heeden en vier weken aut interim reeel en compleet te reexhibeeren.

Verzoekende dat gemelde incompleete handeling met het exhibitum van heeden mooge worden beteekend. Afwachtende cum expensis.

Hierop erscheinen dr. J.A. ter Horst in zijne ten prothocollo bekende qualiteit en zal de beloofde reele en complete handeling heeden over 4 weken aut interim afwagten onder protest tegens deeze noodeloose kosten.

Gerichte gehouden Goor den 11 july 1807.

Wilhelm Hulsken richter Assessoren C. Huisman en H. van de Zagekuil

Compareerd in dit gerichte dr. J.A. ter Horst bekende bediende van G.H. Lammertink zeggende volgens het prothocoll dezes gericht van heeden 4 weken waartoe men zig refereerd, heeden termijn te zijn op welke Jan Harmen Wissink tegens comparants principaal moet handelen in dien val daarvan verzoekende copie met een termijn van 14 dagen, dog bij uitblijven ofte geene genoegzaame handeling na voorgaande aaneissinge gedingende tot contumacie ten profijte als na landrechte zulks in dien val stellende ad decretum cum expensis.

Decreet. J.H. Wissink aangeeischt en niet gecompareerd zijnde, zo word denzelven ten fine en effecte als na landrechte gecontumaceerd.

Gerichte gehouden Goor den 19 sept. 1807.

Wilhelm Hulsken richter Assessoren J. Jalink en H. van de Zagekuile

Compareerd proc. B.W. Wiedenbroek als bediende van J.H. Wissink en exhibeerd recessus in scriptis of antwoord cum documentis H voor denzelven tegen G.H. Lammertink afwachtende comparitie, cum expensis.

Hierop erscheinen dr. J.A. ter Horst in zijn bekende qualiteit en verzoekt van het geexhibeerde antwoord copie en termijn van 4 weken, cum expensis.

Gerichte gehouden Goor den 17 october 1807.

Wilhelm Hulsken richter Assessoren proc. Knape en H. Jalink

Den termijn in zaaken G.H. Lammertink contra J.H. Wissink word ter instantie van de eerste voor 4 weken geprolongeed, salvis.

Gerichte gehouden Goor den 14 november 1807.

Wilhelm Hulsken richter Assessoren de heer van Coeverden en proc. Knape

Den termijn in zaaken G.H. Lammertink contra J.H. Wissink word ter instantie van de eerste voor 4 weken aut interim geprolongeed, salvis.

Gerichte gehouden Goor den 12 dec. 1807.

Wilhelm Hulsken richter Assessoren Arend Jalink en Wolter Jalink Hz

Compareerd in dit gerichte dr. J.A. ter Horst ten prothocollo bekende bediende van G.H. Lammertink en exhibeerd op heeden in termino voor gemelde zijn replicq cum documentis A en B op en tegens J.H.

Wissink afwachtende comparitie en tegenhandeling van denzelven; bij foute van een of andere na voorgaane aaneissinge daartoe en bij uitblijven van denzelven gedingende tot contumacie ten profijte als na landrechte p 1 tit 12 art 8, zulks in dien val stellende ad decretum cum expensis.

Hierop erscheinen proc. B.W. Wiedenbroek en verzoekt van de geexhibeerde replicq cum documentis copie en termijn van 4 weken onder protest van kosten.

Gerichte gehouden Goor den 16 january 1808.

Wilhelm Hulsken richter Assessoren proc. B.J. Knape en H. Jalink

Den termijn in zaaken G.H. Lammertink contra J.H. Wissink word ter instantie van de eerste voor 4

weken aut interim geprolongeed, salvis.

Gerichte gehouden Goor den 13 febr. 1808.

Wilhelm Hulskén richter Assessoren H. van de Zagekuile en H. de Wit

Den termijn in zaaken G.H. Lammertink contra J.H. Wissink word ter instantie van de laatste voor 4 weken geprolongeed, salvis.

Gerichte gehouden Goor den 27 febr. 1808.

Wilhelm Hulskén richter Assessoren T. Muntingh en Hermannus van de Zagekuile

Compareerd in deezen wel edelen gerichte proc. B.W. Wiedenbroek bediende en gevolmagtigde van J.H. Wissink en exhibeerd voor gemelde zijn principaal recessus in scripties incompleet met belofte om hetzelfde heeden en vier weken reeel te zullen reexhibeeren. Verzoekende hetzelfde met het exhibitum te beteekenen. Afwagtende cum expensis.

Hierop erscheenen dr. J.A. ter Horst en zal de beloofde reelee handeling heeden over 4 weken peremtoir inwagten onder protest van deeze noodelooze kosten.

Gerichte gehouden Goor den 28 mey 1808.

Wilhelm Hulskén richter Assessoren proc. B.J. Knape en T. Muntingh

Compareerd in deezen wel edelen gerichte dr. C.G. van Baarle en proc. B.W. Wiedenbroek bekende bedienden en gevolmagtigdens van J.H. Wissink en reexhibeeren voor gemelde hunnen principaal recessus in scriptis loco duplicq compleet cum documentis A en B op en tegen G.H. Lammertink, verzoekende dat gemelde schriftuure met het exhibitum hujus mooge worden beteekend. Hier meede nu deeze proceduure voor voldongen moetende worden gehouden. Verzoekende dat een korten termijn van sluiten gesteld en dat daartegen de prothocollaria moogen vervaardigd worden. Afwagtende cum expensis. Hierop erscheenen dr. J.A. ter Horst in zijn bekende qualiteit en verzoekt van het ingediende duplicq cum documentis visie en zo noodig copie met een termijn van vier weken onder protest van kosten.

Gerichte gehouden Goor den 2 july 1808.

Wilhelm Hulskén richter Assessoren H. Smits en H. Jalink

Compareerd dr. J.A. ter Horst bekende bediende van G.H. Lammertink zeggende bij examinatie van het duplicq en van de daarbij geapliceerde documenten of kondschappen den 28 mey laastleden voor J.H. Wissink tegen comparants principaal ingediend te hebben, bevonden dat die kondschappen aan de toetsten des rechts beproefd van geen beeter waarde zijn als die bij antwoord geapliceerd en bij replicq volkoomen wederlegt en geenereerd zijn, daar onder anderen Geeze Hiddink en G.J. Hiddink zig onder dezelve bevinderder in het geval als gedaagde zelve alhier gesteld zijn en teegens haar zo als aan dit gerichte bekend is door Willemina Volkerink uit dien zelvden hoofde actie geinstitueerd is en alle overige met vereischte oplettendheid beschouwd en overwoogen ook geenzints kunnen strekken om het bewijs voor deezerzijds eisch zo bij aanspraak als bij replicq geapliceerd eenigzints te enerveeren en daar deeze zaak met duplicq is voldongen en geene verdere bewijzen kunnen geapliceerd worden. Zo verzoekt comparant insgelijks dat door dit gerichte een termijn van sluiten in deezen mag gefrafigeerd en daartegens de acta prothocollaria vervaardigd worden, zulks stellende ter dispositie van dit gerichte. Voorts afwagtende comparitie en tegenhandeling van parthije bij foute van dien.

Compareerd in deezen wel edelen gerichte per litteras proc. B.W. Wiedenbroek bekende bediende en gevolmagtigde van J.H. Wissink op de handeling van G.H. Lammertink en verzoekt al noch meede dat een korten termijn van sluiten gesteld en daartegen de prothocollaria vervaardigd mooge worden, zonder dan noch iets rapidicia bels van tegendeels handeling te willen hebben gestendig, cum expensis.

Dispositie. Den termijn van sluiten word gesteld heeden over zes weken aut interim waartegen de prothocollaria zal vervaardigd worden.

Goor den 30 july 1808.

Den termijn van sluiten word ex officia tot den eersten regdag nae de bouwferien geprolongeed.

pro vero extractu. W. Hulsken rigter

Exhibitum in judicio Goor den 11 april 1807.

W. Hulsken rigter

Eisch en aanspraak voor Gerrit Hendrik Lammertink aanlegger en reeel geinjurieerde ter eene, op en tegens Jan Harmen Wissink gedaagde en reelee injuriant ter andere zijde.

Wel Edele Heer W. Hulsken Rigter van Kedingen

Om kortelijks dog ten klaarsten te betoogen.

Dat de gedaagde en reelee injuriant na regten in de conclusie op het einde deeses te neemen met de kosten moet worden gecondemneerd.

Ten dien einde doet de aanlegger en reeel geinjurieerde onder de gewoone imploratie van alle salutare middelen en indulten regten eenen aanlegger en reeel geinjurieerden.

In zonderheid in een geval als het onderhaavige eenigsints kunnende te staade koomen.

En onder wel express protest tegens de last van alle overtollig bewijs in facto poseeren waar en waaragtig te zijn.

Dat hij aanlegger en reeel geinjurieerde op den 1 January 1807 in de kaamer van het huis van Gorkink te Marculo, door Gerrit Boskamp bewoond, is geweest.

Zonder met iemand enig verschil te hebben gehad, zelfs daarop niet eens gedagt te hebben.

Dat hij vervolgens aldaar zonder de minste reden of aanleiding daartoe gegeven te hebben, door de gedaagde en reelee injuriant in deesen, benevens door Willem en Gerrit Wissink tegens welke zo te zaamen, als elk in het bijzonder de aanlegger zijne actie wel uitdrukkelijk reserveerd.

Is aangegrepen, geslagen en bij de haayeren naar buiten gesleept.

Met zulk eene woede dat derde getuiginne in de condschappen art 4 hierbij overgelegd sub A den aanlegger alhier bij de arm heeft willen lostrekken.

Maar dat zij gevreesd hadde dat mede onder het volk zoude koomen en geslagen worden en daarom hem (aanleger) had losgelaaten.

Alle het welke klaarder dan de middagzon uit annexe condschappen sub A kan consteeren waartoe men zig eerbiedig bij deesen refereerd.

Dat aanlegger en reeel geinjurieerde die deerlijk door de gedaagde en reelee injuriant op tijd en plaats voormeld is mishandeld en zijn lighaams veiligheid geschonden.

Zodat hij onzeker was hij het leeven en zijn gezonde leden en zou afbrengen dan niet.

Evenswel en onaangesien deese aller verfoeyelijkste mishandeling heeft kunnen goedvinden uit enkele vredelievendheid, schoon na regten en practycq in cas van reelee injurie als hier onverplicht.

Den gedaagden en reelen injuriant te summeeren om binnen agt dagen na insinuatie met hem over deese reelee injurie afdragt te maaken, uti sub B.

Dog met geen ander gevolg als dat men daaruit klaar kan toonen dat de gedaagde en reelee injuriant op die summatie en afvraag niet hebbende geantwoord.

Voor hardnekkig in de gepleegde reelee injurie moet gehouden worden, men zie Schrassert in abs pract obs 434 et plures alii.

Uit het hier vooren ter nedergestelde overeenkomstig de daarbij geappliceerde condschappen sub A is het factum, zo men gerichtelijk vertrouwd, klaar en zonder enige twijffel den regten voldoende beweesen.

Zodat er nu nog slegts overig is de applicatie daarvan op het regt en daaruit ongetwijffeld voortspruitende volmaakte verpligting van gedaagde en reelee injuriant tot reparatie deeser reelee injurie, kortelijks te toonen.

Ten welken einde men slegts heeft in te zien hetgeen de hoogleeraar J. Voet ad ff lib 47 tit 10 nr 7, ten duidelijken aangaande het onderhaavige en dergelijke gevallen leeraart in de volgende woorden.

Realis injuria cum plurima passim in hoc titulo alibique occurrunt exempla opora pretium fuerit pacifua recensere qualia sunt si quis pulsatus aut verberatus fuerit (zoo als in het onderhavige geval).

En in een veel minder leert hij vervolgens en Christinaus in dec vol 1 dec 100 num 6.

Si quis non pulset quidem sed manus sapius adversus alium elevet terre atque quasi vapulaturum l 15 par 1 ff de injuriis et famosis libellis.

Men zie wijders Christindi decis vol 1 decis 142 num 12, 13 et seqq, alwaar hij zegt quod si injuria habet causam menentem veluti provi turbativa vel ablativa pro qua competit actio injuriarum.

En op het einde van num 14 aldaar word geleerd cum hoc actio datur ad astimationem injuria joc est ad id pro quanto quis bollet esse passus talem injuriam.

Welke onderhaavige reelee injurie de aanlegger en reelee geinjurieerde voor geen honderd caroli guldens en zelfs voor geen meerdere summa van penningen, zoude willen lijden zoals hij bij deesen aanbied met eede te sterken.

Voor al niet als men in aanmerking neemt dar verregaande woede en doldriftigheid van gedaagde en reelee injuriant waarmede hij dezelve heeft begonnen en volvoerd.

Die eerder den schijn hadde van een neerlage of doodslag dan van een simpele wondinge ten gevolge te zullen hebben.

Hiermede kortelijks deesen eisch qui ad factum et quo ad jus bij provisie geadstrueerd houdende.

Doet de aanlegger en reelee geinjurieerde na een wel en wettig gedaane citatie, uti sub C.

Onder herhaalde imploratie van het nobile judicis officium in omnibus supplendis omni meliori modo en onder inhassie van zijn gedaane aanbod van eede zoals hier vooren art 27 concluderen.

Dat bij definitive sententie van dit weledele gerigte den gedaagde en reeelen injuriant zal worden gecondemneerd om aan hem aanlegger en reelee geinjurieerde ter zaake voorschreven promptelijk te moeten opleggen en betaalen een summa van een honderd caroli guldens, zijnde de aanlegger en reelee geinjurieerde bereid met solemneelen eede te verklaaren dat hij voor geen meerdere somme zodaane injurie zou willen lijden ofte zoveel meerder of minder als dit wel edele gerigte ex causa meritis zal oordeelen te behoren met wijdere condemnatie van denzelven in alle kosten deeser proceduure ofte concludeert zo en als omni meliori modo, cum expensis.

Gerrit Hendrik Lammertink J.A. ter Horst dr.

Vraagarticulen om daarop ter gerichtelijke instantie van Gerrit Hendrik Lammertink na erinnering van de zwaare meineds straffe onder eede te verhooren:

1. Gerrit Stoelhorst (*1755)
2. Teunis Stoelhorst knegt bij Loman (*1772)
3. Janna Roelevink (*1750) wed. van Jan Kistemaker
4. Berend Dijkink (*1785)
5. Berend Egberts (*1776)

Getuigens ouderdom en verwandschap te vraagen ?

Zegt eerste getuige Gerrit Stoelhorst om de vijftig jaar oud en tot producent niet verwand te zijn.

Tweede getuige Teunis Stoelhorst zegt om de dertig jaar oud en tot producent onverwand te zijn.

Derde getuige Janna Roelvink zegt zes en vijftig jaar oud en tot producent onverwand te wezen.

Vierde getuige Berent Dijkink zegt om de twintig jaar oud en onverwand te zijn.

Vijfde getuige Berent Egbers zegt dertig jaar oud en tot producent onverwand te zijn.

Zijn getuigen niet geweest op den 1 januari 1807 ten huize van Jan Hendrik Gorkink te Marculo ofte ook buiten dat huis als meede in de kamer van hetzelfde huis door Gerrit Boskamp bewoond ?

Zegt eerste getuige op den 1 januari laatstleeden ten huize van J.H. Gorkink geweest te zijn en ook toen buiten het huis als meede in de kamer door Gerrit Boskamp bewoond.

Tweede getuige zegt op de gevraagde tijd en in deezen articul gemelde plaatzen geweest te zijn.

Derde getuige zegt op den 1 januari laatstleeden in het huis van J.H. Gorkink en ook buiten het huis van denzelven geweest te zijn, maar niet in de kamer door Boskamp bewoond, te zijn geweest.

Vierde getuige zegt niet in het huis of kamer van J.H. Gorkink geweest te zijn, maar voor het huis te zijn geweest.

Vijfde getuige zegt op den 1 januari laatstleeden op de straat voor het huis van Gorkink gestaan te hebben maar niet in het huis te zijn geweest.

Was producent aldaar ook niet tegenwoordig en wierde deeze zonder de minste reeden of aanleidinge daartoe gegeven te hebben, niet door Jan Hermen Wissink en Willem Wissink deerlijk geslagen en bij de hairen naar buiten gesleept ?

Zegt eerste getuige ja het gevraagde alzoo te zijn.

Tweede getuige zegt dat producent aldaar ook was en door Jan Harmen en Garrit Wissink is aangevallen, geslagen en na buiten getrokken.

Derde getuige zegt dat hij door Jan Harmen Wissink is in het haar gegrepen, geslagen en na buiten getrokken maar getuige heeft niet gezien dat Willem en Gerrit Wissink geslagen hebben, maar zijn daarbij wel tegenwoordig geweest.

Vierde getuige zegt gezien te hebben dat Jan Harmen en Willem Wissink producent voor in hadden op de straat en hem heer en weer trokken.

Vijfde getuige zegt gezien te hebben dat producent de deur van G. Boskamp door Jan Harmen en Willem Wissink geslagen is en bij het haar trokken.

En heeft derde getuiginne alhier nog niet getragt om producent van de woede van gemelde Jan Harmen, Gerrit en Willem Wissink te onttrekken hetgeen haar mislukt is als vreezende dat zij zelve door deeze aanvegters zoude geslagen en gewondet worden ?

Zegt eerste getuige dat de weduwe Kistemaaker producent heeft willen loshelpen en onder de handen van de gevraagde personen heen helpen, dog dat haar zulks is mislukt.

Tweede getuige zegt dit niet gezien te hebben.

Derde getuige zegt dat zij producent bij der arm heeft willen lostrekken maar dat zij gevreesd hadde dat meede onder het volk zoude koomen een geslagen zoude worden, hem had losgelaaten.

Vierde getuige zegt dat gevraagde in deezen niet gezien te hebben.

Vijfde getuige zegt neen dat hebbe niet gezien.

Ik Wilhelm Hulsken Richter van Kedingen certificeere kragt deezes dat na voorgegaane wettige citatie voor mij en assessoren welke waren Albert de Wit en Hendrik de Wit persoonlijk gecompareerd ende erscheenen zijn de in het hoofd deezes gemelde getuigen en dat dezelve na erinneringe van de zwaare straffe des meineeds en daarop geprasteerden eede hebben gedeponeed zoo en in diervoegen als onder ieder derzelve staat geregistreerd.

Des ten oirconde hebbe deeze geteekent en gezegeld.

Goor den 29 January 1807.

Wilhelm Hulsken rigter

Fiat quod petitir. Goor den 4 febr. 1807.

W. Hulsken rigter

Memorie voor de gerigtsdienaar van Goor

Om na behoorlijk verkreegen consent ter instantie van G.H. Lammertink te Marculo aan Jan Harmen Wissink aldaar, met versoek van communicatie deezes aan Willem en Gerrit Wissink, gerigtelijk te insinueren dat geinsinueerde en medegeinsinueerdens alhier bekendelijk en met verscheiden irreprochabele getuigen reeds beweesen op den 1 January 1807 in de kaamer van het huis van Gorkink te Marculo door Gerrit Boskamp bewoond, den insinuant alhier zonder dat hij daartoe de minste reden of aanleiding gegeven heeft, geslagen en bij de haayeren naar buiten gesleept hebben en zig daardoor zonder eenige twijffel naar regten schuldig gemaakt hebben aan de actie van reelee injurie omtrend welke door insinuant tegens geinsinueerdens te institueeren volgens regten en practycq bekendelijk wel geene minnelijke summatie of afvraage om die in der minne te assopieeren, gerequireerd word dan dat insinuant, egter hoewel deerlijk mishandeld en zijn lighaams veuligheid door geinsinueerdens geschonden, heeft goedgevonden ten allen overvloede aan geinsinueerdens bij deesen te summeren om binnen agt dagen na insinuatie deeses met insinuant onder adistentie van zijn bediende de ondergeteekende alhier over voorzeide door haar aan hem gepleegde atroce reelee injurie en deswegens aangewende kosten afdragt te maaken ten einde aan zijnde zijde te toonen dat men niet dan uit noodzaakelijkheid gezind is om aan geinsinueerdens meerdere kosten deswegens te veroorzaaken en bij verweigerung of nalatigheid van minnelijke assopiatie aan zijde van geinsinueerdens, dat dezelve bij haare gepleegde atroce reelee injurie den insinuant aangedaan blijven volharden en temerair en hardnekkig oorzaak zijn van alle kosten reeds aangewend en in het vervolg aan te wenden.

Wordende hiervan verzogt exploict overgaave van een dubbeld deeses aan eerstgenoemde geinsinueerde

om daarvan mede aan de overige kennisse te geeven en daarvan relaas op het origineel in forma, om te kunnen strekken ten fine en effecte als na regte, onder expres protest tegens alle prajudicie en kosten.
J.A. ter Horst dr.

Relatier ik onder geschreeven dat ik op den 4 febr. 1807 het dubbeld van dese an Jan Harm Wyssink als meede an Willem Wissienk te Markelo ingesiewierd.

Achtum Goor den 21 february.

Hs. van de Sagekuile onderrigter

Fiat quod petitir. Goor den 4 febr. 1807.

W. Hulsken rigter

Memorie voor de gerigtsdienaar van Goor

Denzelven word gerequireerd na behoorlijk verkregen consent ter instantie van Gerrit Hendrik Lammertink te citeren Jan Harmen Wissink tegens zaturdag den 11 april 1807 ter gewooner gerigtsuur en plaatse ten einde als dan tegens hem te zien dienen van eisch en aanspraak ter zaake van reeele injurie door hem geciteerde den citant op den 1 january 1807 te Marculo in de kamer van het huis van Gorkink door Gerrit Boskamp bewoond en daar buiten aangedaan. Wordende hiervan wijders gerequireerde exploit overgaave van een dubbeld deeses aan geciteerde Jan Harmen Wissink en daarvan op het origineel relaas in forma om te kunnen strekken ten fine en effecte als na regten.

J.A. ter Horst dr.

Relatier ik ondergeschreeven dat op den 4 april 1807 het dubbeld van dese an Jan Harm Wissink geinsiewierd ende citatie daarbij vermeld.

Achtum Goor den 11 april 1807.

Hs. van de Sagekuile

Exhibitum in judicio Goor den 19 sept. 1807.

W. Hulsken rigter

Recessus in scriptus of antwoord voor J.H. Wissink gedaagde ter eene, tegen G.H. Lammertink aanlegger ter andere zijde.

Wel Edele Heer W. Hulsken Rigter van Kedingen

De gedaagde hebbende met vereischte attentie gedaan examineeren den eisch en aanspraak.

Door den aanlegger op den 11 april 1807 in dit edele gerigte ingedient.

Heeft zig niet genoeg kunnen verwonderen over de stoudheid van dezelve aanlegger.

Als die het tragt te doen voorkomen of de gedaagde hem zou hebben geslagen en bij de haaren naar buiten gesleept uit het huis van J.H. Gorkink te Markulo en hem alzo reeel zou hebben beledigt.

En zig zelve daartegen voordoet als de onschuld in eige persoon die gene oorzaak of redenen tot diergelijke mishandelingen zou hebben gegeven.

En die onschuldig zou geleden hebben.

De gedaagde maakte zig sterk dat bij eene attente inspectie der stukken de rigter en aanstaande referenten spoedig het tegengestelde zullen bemerken van des aanleggers voorgeven.

En dat juist omgekeerd de aanlegger alleen en uit vrijwillige beweging de eenige aanlegger is geweest van alle de rusie welke ten huize van J.H. Gorkink heeft plaats gehad op den 1 january 1807.

Gelijk de gedaagde nu aan de rigterlijke aandagt ten klaarsten zal betogen.

Hiertoe dan overgaande doet gedaagde onder de gewoonen imploratien en protestatien vooral tegen het omie probandi contrarium voordragen.

Dat zedert eenige tijd in de gemeente van Markulo door sommige lieden aan welken hoofd zig bevinde aanlegger in deze.

Eene hevige partijschap opgevat en gekoesterd is geworden tegen de persoon van Jan Hendrik Kloeke (1780-1812) die door de heeren collatoren van de kerk te Markelo tot schoolmeester was benoemd en aangesteld geworden in de gemelde gemeente.

Dat die aangesteld schoolmeester die werkelijk een zeer geschikt persoon is van de gemelde post te Markelo.

Behalven de goedkeuring der heeren collatoren ook zeer veele vrienden had in de voornoemde gemeente die zijne benoeming gaarne hadden gezien.

Dat nu de vijandschap van de aanlegger in deze zig niet alleen bepaalde tot de persoon van J.H. Kloeke. Maar zelfs zo verre wierd gedreven door de aanlegger en de zijnen dat hij inzonderheid alle gelegentheden waarnam om die overal zelf ten opzichte van het godsdienstwerk van dezelve J.H. Kloeke en ook tegen zijne vrienden te doen blijken.

Zoo heeft men hem aanlegger onder anderen en om hiervan maar een staaltje op te halen op den 1 januari laastleden in de kerk te Markulo onmiddelijk naar de prediking en onder het zingen der napsalm zo met zijn zusters hooren schreeuwen en roepen dat een ieder daardoor gestoord wierd gelijk 5 getuigen sub A in articul 32 getuigen.

Ten einde daardoor den gemelden J.H. Kloeke in de warre te brengen en hem den dienst moede te maken. Zo hebben er dikwerf wanneer de kerkspraken afgelezen wierden door de voornoemde J.H. Kloeke zodanige onrustige bewegingen plaats gehad dat dezelve niet afgelezen konden worden en dat de lieden onverrigter zake moesten heengaan.

Wilden zij daar boven niet in ongelegentheden geraken en zelfs mishandeld worden.

Gelijk nu met de gedaagde in deze nogthans heeft plaats gehad.

De gedaagde namentlijk begaf zig op den 1 januari 1807 na de kerktijd ten huize van J.H. Gorkink kastelein te Markelo.

Vergezeld van zijn broeders Gerrit Hendrik en Willem Wissink.

Wanneer ten zelven huize onder vele anderen tegenwoordig waren de aanlegger in dezen en zijne zusters en de vrouw van Harmen Heuten (*Janna Kremers of Heuten *1783*).

Gelijk dit verklaard word door agt getuigen onder A in articulis 1 tot 7.

Welken articul 8 tot rede hunner wetenschap van alle hunne depositien in deze geven dat zij zelven ten huize van gemelde Gorkink present zijn geweest op den 1 januari laastleden toen er alle de gemelde personen waren.

De gedaagden bevonden zig dan ten huize van dezelve Gorkink te Markelo in een huis waar openlijk tapnering werd gedaan om een borrel te drinken gelijk dat een en ander uit de 9e en 10 articulen derzelve kondschap kan consteren en waar hij dus volkomen regt had om te mogen verwagten dat hij ongemolesteert en ongehinderd zou kunnen wezen.

Dan geheel anders was zijn wedervaren.

Alzo terwijl de gedaagde met zijn broeders en de vijf eerste getuigen op den gezegde tijd en plaatse zamen stonden te praten, zie articul 11.

Zonder dat gedaagde of zijn broeders met iemand dispuut hadden of zogten, zie articul 12.

En terwijl er inmiddels een twist ontstond tusschen de zusters van de aanlegger ter eene en de vrouw van H. Heuten ter andere zijde, zie art 13.

Over de benoeming van J.H. Kloeke tot schoolmeester van Marculo, zie articul 14.

Is de aanlegger zijne dolle en partijdige drift niet langer meester, zijnde opgestaan een heeft een stoel, zoals men onder de banken gewoon is te plaatsen, in de handen genomen, zie articul 15.

En is daarmede gelopen naar de gedaagde en zijne beide broeders en heeft dezelve met de poten van dien stoel gestoten, zie articul 16.

Zodanig dat gedaagde eene hevige kneusing en zijne broeders insgelijks geweldige stoten bekwamen, zie articul 17.

Waarvan de eene ook zeer aan het bloeden raakte.

Gaande de woede van den aanlegger zo verre dat niemand in het vertrek voor de stoten van denzelven met dien stoel veilig was, zie articul 18.

En alle in gevaar waren van gekwetst en gestoten te worden.

De gedaagde heeft daarop dien stoel gegrepen en dezelve aan de aanlegger ontnomen ten einde zig en andere voor meerdere ongelukken te beveiligen.

En in de hoop dat aanlegger tot bedaardheid komen zoude dan vergeefs, want dezelve is gelopen en heeft een roer of schietgeweer genomen en heeft daarmede op de producent en zijne broeders geslagen, zie articul 21.

Waarin hij vervolgens is geadsisteert geworden door zekere Egbert Vastert (*1769), de kastelein Jan Hendrik Gorkink (*1769) en zekere Jan Hendrik Plasman (*Oings* *ca1761) van Stokkum.

Welke personen mede voor en met G.H. Lammertink de aanlegger in deze deel in de rusie namen.

Gelijk de vier eerste getuigen verklaren in articul 23 van dezelve kondschap.

Zijnde de genoemden J.H. Plasman toen gewapend geweest met een bijl, zie art 24.

En de kastelijn J.H. Gorkink met eene tang waarmede hij de vijfde getuige nog geslagen heeft, zie articul 25.

Terwijl de persoon van E. Vasterd zig bedient heeft van een tuinstaak waarmede hij naar de knegt van Roesink heeft geslagen, zie art 26.

De gedaagde vertrouwt dat de regters en aanstaande referenten wel vast zullen overtuigt wezen dat hier ten huize van de kastelein J.H. Gorkink eene hevige rusie en veltens heeft plaats gehad tusschen de aanlegger en zijne medestanders ter eene en de gedaagde en zijne broeders ter andere zijde.

Dan gedaagde vertrouwd tevens dat er geen twijffel zal kunnen ontstaan of de aanlegger is de oorzaak van dezelve geweest.

Terwijl de gedaagde en zijn broeders de beledigden geweest zijn en verwerender wijze en genooddrongen en gestreden hebben gelijk met de duidelijkste woorden verklaart word door vijf getuigen, zie sub A articul 28 en alle de getuigen articul 29 van annexe kondschap.

Vertrouwende de gedaagde nog eindelijk dat een ieder in zijn geval zig zou verweerd hebben tegen deze zo verregaande brutaliteiten van de aanlegger, conserateer articul 30 der annexe beedigde verklaring.

Kunnende in alle gevalle en als coronedis loco nog uit den 31 en 32 articulen derzelve kondschap blijken dat de aanlegger dikwerf rusie heeft, terwijl uit de verklaring van niet minder dan acht getuigen op den 33 articul middagklaar consteerd.

Dat gedaagde en zijn broeders vreedzaame menschen zij die zig met een ieder zeer wel kunnen verdragen.

Wanneer men nu dit waarachtig gebeurde onpartijdig nagaat, zal men geensints de positien door de aanlegger in zijne aanspraak bijgebracht in diervoegen kunnen admitteren.

Dat daardoor zoude kunnen bewezen worden dat de gedaagde de eenige injurie den aanlegger zou hebben aangedaan.

Maar wel dat de aanlegger den gedaagde, zoals genoegzaam is gebleken, gewelddadig gestoten en alzo reeel geinjurieert heeft.

En de allegatien waarmede hij ons leert wat men door eene reele injurie te verstaan hebbe zullen blijken volkomen inapplecabel te zijn op dit onderhavige geval.

Alwaar wanneer men de zaak wel betracht aan gene injurie van zijde der gedaagde maar wel van zijde des aanleggers is te denken.

Kunnende op het schoonste voor de aanlegger genomen het geleerde voor niet anders gehouden worden dan als eene hevigen rusie en een daarop en daardoor veroorzaakt gevegt nog thans met dat onderscheid dat de gedaagden zijn lijf aldaar verweerde.

En deze aanlegger in deze de oorzaak en eerste aanvegter de auctor pugnae geweest is.

En dus zal hier veel meer applicabel wezen hetgeen door de regtskundige Schrassert op het landregt van Veluwe cap 5 art 4 geleerd word.

In zonderheid nr 5 neque solum auctor ufe tenetur solvere diplieen maltam lex 10 ff de servolor rugito.

Sed insuper actionem non habet ad suum interesse si ab altero sit vulneratus.

Fum quod vultrerans sexa de fendendo non vide atus injuriam faceseco quod tam facum dum.

Flieallogorum quam juris tarum communem opi nionem vimni zepellere liceat.

Fum quod auctoe ufae sit opsemet faloer suce sontumae et provinde acquum set ut quos fecit campedes ipsen gestet.

Het welke hij met verscheide judecaten bevestigd, voegende eindelijk ten opzigte van de vraag of een aankleve des gevegts eene actie zoude competeren tegen hem door wien hij gewond, men versta hier ook geslagen is geworden, dit bij led meharele quo jure agnessori eidem que vulneratae competatactio non video qui ipse ut causae et proinde causae causati tenetur promni excessie habet que quod sibi impatet quod causum praebuerid adu ersario justie doloris.

Quam prozet quidem modera men in culpatae tutela postulat temperare difficile huic.

Sulx hier mede meend gedaagde vooreerst genoegzame redenen te hebben aangevoerd tot aflanding der beschuldiging door de aanlegger tegen hem ingebracht.

En hij durft gerust hierop het rigterlijk oordeel inwagten, vertrouwend dat met condemnatie in alle de kosten dezer procedure den eisch des aanleggers zal worden ontzegt.

Mits alle welke extdictis si necesse dicendis aucteris que ex nobili judicantum officio supplendis, onder expresse denegatie van alle hetgeen hier niet speciaal gedebateerd is, de gedaagde omni melioro modo doet contraconcludeeren.

Dat de aanlegger in deszelfs eisch en conclusie tegen de gedaagde gedaan en genomen zal worden, verklaard niet te zijn ontfangelijk en de gedaagde dien ten gevolge van dezelve kosten en schadeloos zal worden geabsolveerd.

C.G. van Baerle dr.

Vraagartikelen om daarop ter instantie van J.H. Wissink na voorgaande wettige citatien erinneringe van de kracht des eeds en de zwaare straffe des meineds onder solemneelen eede te hooren:

1. Hermen Heuten (*Sanderman of Leusman* *1775)
2. Willem Bijsters (*1784) knegt bij van Heek
3. Arent Jan Boomman (*Driezes* *1789) schaapherder bij Meenderink
4. Hendrik Leuverink (*1779)
5. Egbert Altena (*1783) knegt van Loos
6. Arent Krabbenbos (*1773)
7. Garrit Hendrik Krabbenbos (*1774)
8. Teunis Hiddink (*Kloeken* *1784)

Getuigen ouderdom en verwandschap te vraagen ?

Zegt eerste getuige Harmen Heuten in het twee en dertigste jaar oud en tot producent onverwand te zijn.

Tweede getuige Willem Bijsters zegt twee en twintig jaar oud en onverwand te zijn.

Derde getuige Arent Jan Booman zegt om de zeventien jaar oud en onverwand te zijn.

Vierde getuige Hendrik Leuverink zegt om de zeven en twintig jaar oud en tot producent onverwand te zijn.

Vijfde getuige Egbert Altena zegt drie en twintig jaar oud en onverwand te wezen.

Zesde getuige Arent Krabbenbos zegt in de dertig jaar oud en tot producent onverwand te zijn.

Zevende getuige Gerrit Hendrik Krabbenbos zegt om de dertig jaar oud en tot producent onverwand te zijn.

Agste getuige Teunis Hiddink zegt om de een en twintig jaar oud te zijn en tot producent onverwand te wezen.

Kennen de getuigen de producent ?

Zegt eerste getuige producent zeer wel te kennen.

Tweede getuige zegt ja wel.

Derde getuige zegt die ken ik wel.

Vierde getuige zegt producent wel te kennen.

Vijfde getuige verklaard ja.

Zesde getuige zegt producent wel te kennen.

Zevende getuige zegt producent wel te kennen.

Agste getuige verklaard producent wel te kennen.

Kennen de getuigen ook zoekere Gerrit Hendrik Lammertink ?

Zegt eerste getuige denzelven ook wel te kennen.

Tweede getuige zegt ja die ken ik ook wel.

Derde getuige ja ook wel.

Vierde getuige zegt G.H. Lammertink ook wel te kennen.

Vijfde getuige zegt die ook wel te kennen.

Zesde getuige verklaard die ook wel te kennen.

Zevende getuige zegt die meede wel te kennen.

Agste getuige zegt G.H. Lammertink ook wel te kennen.

Weeten getuigen dat de producent op den 1 januari 1807 geweest is ten huize van zekere J.H. Gorkink te Marculo ?

Zegt eerste getuige ja dit ook wel te weeten.

Tweede getuige zegt ja dat producent daar destijds is geweest.

Derde getuige zegt ja dat weet ik wel.

Vierde getuige zegt dit meede wel te weeten.

Vijfde getuige zegt dit meede wel te weeten.

Zesde getuige verklaard dit ook wel te weeten.

Zevende getuige zegt ja dit wel te weeten.

Agste getuige zegt te weeten dat producent op den 1 januari laastleden ten huize van Gorkink geweest is.

Kennen de getuige de broeders ook van producent Garrit Hendrik Wissink en Willem Wissink genaamd ?

Zegt eerste getuige de gevraagde personen ook wel te kennen.

Tweede getuige zegt die beide personen ken ik ook wel.

Derde getuige zegt die ken ik ook wel.

Vierde getuige zegt Garrit Hendrik Wissink en Willem Wissink meede wel te kennen.

Vijfde getuige zegt die ook wel te kennen.

Zesde getuige verklaard Garrit Hendrik Wissink en Willem Wissink meede wel te kennen.

Zevende getuige zegt die beide ook wel te kennen.

Agtste getuige zegt ja wel.

Waren die beide broeders van producent almeede op den 1 january 1807 met en benevens de producent bij gemelde Gorkink te Marculo ?

Zegt eerste getuige dat producent en zijn beide broeders op den 1 januari laastleden ten huize van Gorkink geweest zijn.

Tweede getuige zegt dat producent en zijn broers op den 1 januari laastleden bij Gorkink inkwaamen waanneer er getuige er al was.

Derde getuige zegt ja zij waren er alle drie.

Vierde getuige zegt ja die beiden destijds ook ten huize van Gorkink waren.

Vijfde getuige zegt ja dat zij er destijds alle drie waren.

Zesde getuige zegt dat zij op de gevraagde tijd alle drie ten huize van Gorkink waren.

Zevende getuige zegt dat die beiden ook destijds te Markelo bij Gorkink waren.

Agtste getuige zegt dat weet ik niet.

Waren er behalven veele andere personen almeede bij voorzeide Gorkink niet tegenwoordig G.H.

Lammertink en zijne zusters en ook de vrouw van Hermen Heuten ?

Zegt eerste getuige dat er destijds onder veele anderen de in deezen articul gevraagde personen ook waren.

Tweede getuige zegt dat er boven en behalven veele andere personen die in deezen articul gemelde er ook waren.

Derde getuige zegt er behalven veele anderen die in deezen articul gevraagde personen er ook waren.

Vierde getuige verklaard dat er onder veel meer andere personen deeze gevraagde er destijds ook waren.

Vijfde getuige zegt dat er onder veele andere personen er destijds G.H. Lammertink en zijn zusters en de vrouw van Harmen Heuten ook waren.

Zesde getuige zegt dat er onder meer anderen G.H. Lammertink ook was, dog getuige heeft de vrouw van H. Heuten en de zusters van G.H. Lammertink niet gezien.

Zevende getuige zegt de vrouw van Harmen Heuten hebbe er destijds wel gezien en G.H. Lammertink, maar zijn zusters niet.

Agtste getuige zegt dat de gevraagde personen er destijds ook waren.

En geven de getuigen voor reedenen van weetenschap van deeze hunne depositie dat zij zelven meede prasent zijn geweest ten huize van gemelde Gorkink te Markelo op den 1 januari 1807 toen er de producent en zijne broeders G.H Lammertink en zijne zusters en de vrouw van Hermen Heuten en veele andere personen ter zelve tijd aldaar waren ?

Zegt eerste getuige er destijds ook zelf geweest te zijn en de gevraagde personen onder meer anderen aldaar gezien te hebben.

Tweede getuige zegt ik ben er zelfs geweest en hebbe er dezelve gezien.

Derde getuige zegt ik ben er zelfs geweest en hebbe dezelve aldaar gezien.

Vierde verklaard dat hij er ter zelve tijd zelfs is geweest en daarom zeker weet dat de gemelde personen er ook waren.

Vijfde getuige zegt ik ben er destijds zelf geweest en hebbe haar er gezien.

Zesde getuige verklaard er zelfs geweest te zijn.

Zevende getuige verklaard er zelfs te zijn geweest.

Agtste getuige zegt ja ik ben er zelfs geweest en hebbe haar aldaar gezien.

Word ten huize van J.H. Gorkink te Markelo tapneering gedaan ?

Zegt eerste getuige ja.

Tweede getuige zegt ja.

Derde getuige verklaard ja.

Vierde getuige zegt ja.

Vijfde getuige zegt ja.

Zesde getuige zegt ja hij tapte toen.

Zevende getuige verklaard ja.

Agtste getuige zegt ja dit zoo te zijn.

En waren getuigen aldaar gekoomen om een bordel te drinken en te zamen wat te praaten ?

Zegt eerste getuige dat hij er verzogt was van Hendrik Leuverink en Jan Willem Meyers om een bordel te drinken.

Tweede getuige zegt ja.

Derde getuige verklaard dat hij er was heen gegaan om een bordel te drinken en wat te praaten.

Vierde getuige zegt ja dat hij er om die reeden gekoomen was.

Vijfde getuige zegt ja ik was er om heen gegaan.

Zesde getuige zegt ik ben er heen gegaan omdat ik hoorde dat er dispuut was.

Zevende getuige verklaard dat met intentie om een bordel te drinken er zijn heen gegaan, maar dat toen door iemand tegen getuigen gezegt was dat hij niet meer tapte, toen weer terug was gegaan.

Agtste getuige zegt ik was er heen gegaan om een bordel te drinken en te zamen wat te praaten.

De vijf eerste getuigen deeze en volgende tot en met artikel 20 inclusive alleen te vraagen:

Getuigen kunnen zich zeer wel herinneren dat de producent met zijne broeders en de getuigen toen in de keuken bij J.H. Gorkink zamen ordentlijk hebben staan praaten ?

Zegt eerste getuige het gevraagde in dezen alzo te zijn.

Tweede getuige zegt ja dit is alzo.

Derde getuige verklaard het gevraagde alzo te zijn.

Vierde getuige zegt dat producent, zijne broeders en getuige in de keuken van Gorkink hebben staan praaten.

Vijfde getuige zegt ja dit is waar.

Zonder dat producent of zijne broeders met iemand eenig dispuut hadden of zogten ?

Zegt eerste getuige dat hij niet gezien heeft dat destijds producent of zijne broers met iemand dispuut hadden of zogten.

Tweede getuige zegt dat producent ofte zijne broers met geen mensche dispuut hadden of zogten.

Derde getuige zegt ja het gevraagde waar te zijn.

Vierde getuige zegt dat producent ofte zijne broers als toen met geen mensch dispuut hadden of zogten.

Vijfde getuige zegt dat producent of zijn broers toen met geen mensch dispuut hadden.

En dat ter zelve tijd tusschen de zusters van G.H. Lammertink ter eene en de vrouw van Harmen Heuten ter anderen zijde een heevig dispuut ontstond ?

Zegt eerste getuige dat ter zelve tijd tusschen de zusters van G.H. Lammertink en getuiges vrouw dispuut ontstond.

Tweede getuige zegt dat ter zelve tijd tusschen in deezen gemelde personen een heevig dispuut ontstond.

Derde getuige zegt dat tusschen deeze personen een heevig dispuut ontstond.
Vierde getuige verklaard dit zoo te weezen.
Vijfde getuige zegt ja dit is zoo gebeurd.
Over de benoeming van Jan Hendrik Kloeke tot schoolmeester van Markelo ?
Zegt eerste getuige ja zoo niet beeter weet.
Tweede getuige zegt ja dat het daarover was ontstaan.
Derde getuige zegt daar ontstond het over.
Vierde getuige zegt ja dat het daarover ontstaan is.
Vijfde getuige zegt ik hebbe niet gezien waar zij het over kreegen.
Hebben de getuigen alle toe niet zeer duidelijk gezien dat G.H. Lammertink opstond en een stoel, zoo men onder de banken gewoon is te plaatzen, in de handen nam ?
Zegt eerste getuige ja dit gezien te hebben.
Tweede getuige zegt ja dat hebbe ik gezien.
Derde getuige verklaard dat hebbe ik gezien.
Vierde getuige zegt ja dat hebbe ik gezien dat hij dat deede.
Vijfde getuige zegt ik hebbe dit niet gezien.
En dat hij met die stoel is gelooopen naar de producent en zijne broeders en dezelve heeft gestooten ?
Zegt eerste getuige dat hij met die stoel na producent en zijn broers op stoote, dog heeft niet gezien dat er een van dezelve meede geraakt heeft.
Tweede getuige zegt dat hij met die stoel na producent en zijn broer was gelooopen en Willem Wissink daar meede had gestooten.
Derde getuige zegt dat hij met die stoel na producent en zijn broers was gelooopen en Willem Wissink daar meede had gestooten.
Vierde getuige zegt ja dat hij daar meede na Wissink gelooopen is en daar meede na haar heeft gestooten.
Vijfde getuige zegt ik hebbe wel gezien dat Willem Wissink bloede maar weet niet wie hem dat gedaan heeft.
En Willem Wissink het eerste en daarna de anderen heeft geraakt en gestooten met die gemelde stoel ?
Zegt eerste getuige dat hebbe ik niet gezien.
Tweede getuige zegt niet gezien te hebben dat hij de andere heeft geraakt.
Derde getuige zegt ik hebbe niet gezien dat de anderen daar meede heeft geraakt.
Vierde getuige zegt dat hij Willem Wissink daar meede voor de mond had gestooten maar de andere heeft getuige niet gezien.
Vijfde getuige zegt dat hebbe ik niet gezien.
En waren de getuigen en producent en zijne broeders niet alle in gevaar van door G.H. Lammertink met die stoel gestooten en geslagen te worden ?
Zegt eerste getuige dat hij en meer anderen in gevaar waren om door G.H. Lammertink met die stoel gestooten of geslagen te worden.
Tweede getuige zegt ja het gevraagde alzoo te zijn.
Derde getuige verklaard dat zij alle in gevaar waren om door G.H. Lammertink met die stoel geslagen te worden.
Vierde getuige zegt ja dit zoo te zijn.
Vijfde getuige zegt ja dat getuige zelfs in gevaar was om geslagen te worden.
Heeft toen producent die stoel niet gegreepen en denzelven aan G.H. Lammertink ontnoomen ?
Zegt eerste getuige dat hebbe ik niet gezien.
Tweede getuige zegt dat producent hem den stoel had ontnomen.
Derde getuige zegt dat is waar.
Vierde getuige verklaard dit niet gezien te hebben.
Vijfde getuige zegt dat hebbe ik niet gezien.
Is G.H. Lammertink toen hem die stoel ontnomen was nog wel aan het bedaaren geraakt ?
Zegt eerste getuige ik hebbe niet gezien dat hem de stoel is ontnomen, maar zoo lang ik G.H. Lammertink in de keuken gezien hebbe was hij niet aan het bedaaren.

Tweede getuige zegt neen.

Derde getuige zegt toen hebbe ik hem verder niet gezien.

Vierde getuige zegt ik hebbe niet gezien dat hem de stoel is ontnomen.

Vijfde getuige zegt dat weet ik niet.

Deezen 21 artikel vierde getuige H. Leuverink alleen te vraagen:

Heeft G.H. Lammertink niet een roer (*geweer*) genomen en daar meede geslagen op de producent en zijne broeders ?

Zegt vierde getuige ja dat hebbe ik gezien dat hij dit heeft gedaan.

Alle getuigen te vraagen:

Kennen getuigen ook seekere Jan Hendrik Plasman te Stokkum en Egbert Vasters te Markelo woonende ?

Zegt eerste getuige deeze beide personen wel te kennen.

Tweede getuige zegt ja.

Derde getuige zegt die ken ik beide.

Vierde getuige verklaard die beiden wel te kennen.

Vijfde getuige zegt ja die beide wel te kennen.

Zesde getuige zegt deeze beide personen ken ik ook wel.

Zevende getuige zegt deeze beide gevraagde personen wel te kennen.

Agtste getuige zegt ja die beiden wel te kennen.

Hebben dezelve met en benevens de castelein J.H. Gorkink zich niet bij G.H. Lammertink gevoegd en meede deel genomen in die rusie en het slaan ?

Zegt eerste getuige dat Egbert Vasters bij G.H. Lammertink gezien heeft en zoo het hem scheen daar meede deel nam, maar heeft J.H. Plasman niet bij denzelven gezien.

Tweede getuige zegt ik hebbe deeze personen wel bij Lammertink gezien dog weet niet of zij deel in die rusie namen.

Derde getuige zegt ja dat die beiden met J.H. Gorkink deel in die rusie namen.

Vierde getuige zegt ja dat hebbe ik gezien en dat hebben zij gedaan.

Vijfde getuige zegt dat hebbe ik niet gezien.

Zesde getuige zegt dat kan ik niet zeggen, dat hebbe niet gezien.

Zevende getuige zegt dat hebbe ik niet gezien.

Agtste getuige zegt dit hebbe ik niet gezien.

Aan zesde en zevende getuige Arend Krabbenbos en Gerrit Hendrik Krabbenbos deezen artikel alleen te vraagen:

Hebben getuigen gezien dat Jan Hendrik Plasman met een bijl heeft geslagen naar de producenten en zijne broeders ?

Zegt zesde getuige ik hebbe wel gezien dat J.H. Plasman een bijl in de hand had, maar niet dat daar meede na producent en zijn broers heeft geslagen.

Zevende getuige zegt ik hebbe J.H. Plasman wel met de bijl in de hand zien loopen, maar niet dat hij daar meede na iemand geslagen heeft.

Aan vijfde en zesde getuige Egbert Altena en Arend Krabbenbos deezen volgenden alleen te vraagen:

Hebben getuigen gezien dat de castelien J.H. Gorkink toen met een tang heeft meede geslagen na de producent en zijne broeders ?

Zegt vijfde getuige ja dat hij getuige daar ook zelfs meede heeft geslagen.

Zesde getuige zegt neen dat hebbe ik ook niet gezien.

Deezen artikel aan derde en agtste getuige alleen te vraagen:

Hebben getuigen gezien dat Egbert Vasters met een tuinstak meede geslagen heeft naar de producent en zijne broeders ?

Zegt derde getuige ik hebbe wel gezien dat Egbert Vasters na de knecht van Roesink geslagen heeft maar niet na producent.

Agtste getuige zegt neen dat hebbe ik niet gezien.

Deeze navolgende articulen alle getuigen te vraagen:

Moeten getuigen niet bekennen dat tusschen de opgemelde personen de zusters van G.H. Lammertink, de

vrouw van H. Heuten, G.H. Lammertink, Jan Hendrik Plasman, Egbert Vasters, J.H. Gorkink, de producent en zijne broeders en anderen op den gemelden tijd en plaats eene heevige rusie en een gevegt is ontstaan ?

Zegt eerste getuige dat tusschen de in deezen gevraagde personen destijds een sterk gedrang en rusie is ontstaan.

Tweede getuige zegt het gevraagde in deezen alzoo te zijn.

Derde getuige verklaard het gevraagde waar te zijn.

Vierde getuige zegt ja dat is er gedaan.

Vijfde getuige verklaard dat tusschen de gevraagde personen destijds een heevige rusie en gevegt is ontstaan.

Zesde getuige zegt ik hebbe wel gezien dat zij door elkanderen liepen maar niet dat zij zig geslagen hebben.

Zevende getuige verklaard ik hebbe daar niet van gezien.

Agtste getuige zegt ik hebbe wel gezien dat de zusters van G.H. Lammertink rusie hadden met de vrouw van H. Heuten, maar van het verder gevraagde weet getuige niet, alzoo toen was weggegaan.

En dat G.H. Lammertink, zoo veel die rusie en het gevegt onder de opgemelde mans betreft, hetzelfde heeft begonnen en de aanvoerder daarvan is geweest ?

Zegt eerste getuige ja zoo niet beter weet is G.H. Lammertink van die rusie den aanvoerder geweest.

Tweede getuige zegt dat G.H. Lammertink den aanvoerder van die rusie was.

Derde getuige zegt dat G.H. Lammertink de aanvoerder van die rusie is geweest.

Vierde getuige verklaard dat G.H. Lammertink daarvan de oorzaak was.

Vijfde getuige zegt dat G.H. Lammertink daarvan de oorzaak was.

Zesde getuige zegt dat hebbe ik niet gezien en ben in het begin er ook niet geweest.

Zevende getuige verklaard dat hebbe ik niet gezien.

Agtste getuige verklaard dit niet te weten.

En dat de producent niet anders heeft gedaan dan zijn lijf te verweeren en zig tegen G.H. Lammertink te defendeeren ?

Zegt eerste getuige ik hebbe niet gezien dat producent anders wat gedaan heeft.

Tweede getuige zegt dat producent anders niet gedaan heeft dan zijn lijf te verweeren.

Derde getuige zegt dat producent anders niet gedaan heeft dan zijn lijf te verweeren.

Vierde getuige zegt dat producent anders niet had gedaan.

Vijfde getuige zegt dat producent anders niet gedaan heeft dan zijn lijf te verweeren.

Zesde getuige zegt ik heb geen slaan gezien.

Zevende getuige zegt ik hebbe er niets van gezien.

Agtste getuige verklaard hier van meede niet gezien te hebben.

Gelijk de getuigen en een iegelijk, indien zij in dit geval waaren geweest, zouden gedaan hebben ?

Zegt eerste getuige ja ik zoude dit ook gedaan hebben.

Tweede getuige zegt zoo ik in het geval was geweest, zoude hetzelfde gedaan hebben.

Derde getuige zegt ik zou hetzelfde gedaan hebben.

Vierde getuige zegt dat hij hetzelfde zoude gedaan hebben.

Vijfde getuige zegt ik hadde hetzelfde gedaan.

Zesde getuige weet hier niet af.

Zevende getuige zegt ik heb geen slaan gezien.

Agtste getuige verklaard geen slaan te hebben gezien.

Weeten getuigen of hebben zij niet wel gehoord dat G.H. Lammertink een rusiemaaker is en dat denzelven in den voorleeden jaare ten huize van weduwe van Jan Lammertink (*Aaltje Drieses*) bij geleegentheid dat aldaar een dakmaal gegeven wierd, de aanvoerder is geweest van en heevige rusie waaruit zwaare slagerij is ontstaan ?

Zegt eerste getuige ik hebbe wel gehoord dat hij meer rusie heeft gehad en ook wel gehoord dat hij op het gevraagde dakmaal de rusie had aangestookt dog ben daar zelfs niet geweest.

Tweede getuige zegt dit niet te weten.

Derde getuige verklaard dit niet te weeten.

Vierde getuige verklaard dit niet gezien te hebben, maar zulks wel te hebben hooren zeggen.

Vijfde getuige zegt ik ben daar niet geweest, maar hebbe zulks wel hooren zeggen.

Zesde getuige Arent Krabbenbos verklaard van het maaken van rusie van G.H. Lammertink niet te weeten, maar dat hij zelfs ten huize van de weduwe Lammertink op het dakmaal questie met hem heeft gehad over het uitblaazen der lampe.

Zevende getuige Gerrit Hendrik Krabbenbos zegt ik kan niet zeggen dat G.H. Lammertink een rusiemaaker is, maar dat zig op het gemelde dakmaal met getuiges broer heeft bij de hairen gehad.

Agtste getuige zegt hier van niet te weeten.

En dat voorzeide G.H. Lammertink op den 1 january laastleden en meermaalen in de kerk te Markelo ommijdelijk na de predicatie en inmiddels nog tot de godsdienst gezongen wierd, rusie heeft gezogt met onstigig zingen, roepen en schreeuwen, zoo dat een ieder daardoor gestoord wierd ?

Zegt eerste getuige dat G.H. Lammertink op den 1 january in het gestoelte van Keppels voort na het eindigen van den godsdienst was gaan zitten en met zijn zusters die daarbij stonden gezongen en braaf geschreeuwd hadden, zoo als ook wel meermaalen van denzelven gehoord heeft.

Tweede getuige zegt ja dit is zoo.

Derde getuige verklaard het gevraagde alzoo te zijn.

Vierde getuige verklaard dit zelfs op den 1 january laastleden als ook wel meermaalen van G.H. Lammertink gezien en gehoord te hebben.

Vijfde getuige zegt ja dit is de waarheid.

Zesde getuige zegt dat hij G.H. Lammertink voort na de predicatie op den 1 january laastleden heeft hooren zingen, dog of daar meede rusie zogt weet getuige niet.

Zevende getuige zegt dat hij hem op den 1 january laastleden datelijk na den godsdienst heeft hooren zingen, zoo als ook wel meermaalen, dog weet niet dat zulks tot stoorring was.

Agtste getuige zegt G.H. Lammertink op den 1 january laastleden voort na het eindigen van den godsdienst in de kerk te Markelo heeft hooren zingen, maar of daardoor rusie zogt weet getuige niet.

Moeten getuigen daar en tegen niet verklaaren dat de producent en zijne broeders vreedzaame menschen zijn die zig met een yder wel kunnen verdraagen ?

Zegt eerste getuige ik verneem er ooit van dat producent of zijn broers ooit rusie hebben.

Tweede getuige zegt ja het gevraagde alzoo te zijn.

Derde getuige zegt ja dit is waar.

Vierde getuige verklaard ja zoo ver getuige weet.

Vijfde getuige zegt ja dit zoo te zijn.

Zesde getuige verklaard ik hebbe nooit anders gehoord of producent en zijn broers kunnen zig met een ieder wel verdraagen.

Zevende getuige verklaard ja dit zoo te zijn.

Agtste getuige zegt het gevraagde in deezen waar te zijn.

Ik Wilhelm Hulsken Richter van Kedingen certificeere kragt deezes dat na voorgaande citatien voor mij en assessoren, welke waren Harmannus van de Sagekuile en Hendrik de Wit, persoonlijk gecompereerd ende erscheenen zijn de in het hoofd deezes gemelde getuigen en dat dezelve na erinneringe van de zwaare straffe des meineds onder eede hebben gedeponeed zoo en in diervoegen als onder ieder derzelve staat geregistreerd.

Des ten waaren oirconde hebbe deeze geteekend en gezegeld.

Goor den 12 juny 1807.

Wilhelm Hulsken rigter

Exhibitum in judicio Goor den 12 dec. 1807.

W. Hulsken rigter

Replicq voor Gerrit Hendrik Lammertink aanlegger en reeel geïnjureerde ter eene, tegens Jan Harmen Wissink gedaagde en reele injuriant ter andere zijde.

Weledele Heer W. Hulsken Rigter van Kedingen

Het is niet vreemd dat de gedaagde en reelee injuriant die den aanlegger en reeel geinjurieerde op een verregaande wijze bekendelijk en beweesen mishandeld en reeel geinjurieerd heeft.

Als nu zijnen toevlugt heeft genoomen tot de verfoeyelijkste middelen ter zijner verschooning uitgedagt. Om daarmede zijne misdaad en notoir strafwaardige schuld was het mogelijk op de schouderen van aanlegger en reelee geinjurieerde te brengen.

Ten dien einde bedient hij zig van pratense bewijsen en condschappen van getuigen welke helaas of met de gedaagde en reelee injuriant deelgenooten in de rusie en vegterije geweest zijn of waarvan hun alibi op tijd en plaatse bij eisch en aanspraak gemeld, de aanlegger en reelee geinjurieerde alhier voldoende zal bewijsen.

Hiertoe zal men vooraf aanmerken en met verscheiden onwraakbaare en unanime getuigen deese schriftuure sub A annex bewijsen.

Dat volgens art 5 deese condschappen met drie consonante en irreprochabile getuige beweesen is.

Dat Harmen Heuten (eerste getuige van gedaagde en reelee injuriant bij zijn antwoord geapliceerd) en zijn vrouw Janna Kreemer voornoemd aldaar inkwaamen en dat laatstgemelde Janna Kreemer aanstonds zonder de minste reden rusie maakte met producents (alhier aanleggers) zusters.

En dat voorts haar man Harmen Heuten zig daarbij voegde en gemelde zusters eerst sloeg of stootede.

Wanneer producent (alhier aanlegger) de keuken alwaar dit gebeurde verliet en in de kaamer daar naast door Gerrit Boskamp bewoond, week of vlugtte.

Waar meede het onwaare en valsche voorgeeven van gedaagde art 37 van antwoord volkoomen word wederlegd.

Evenals of de zusters van aanlegger alhier de twist met de vrouw van Harmen Heuten zouden begonnen hebben.

Daar deese laatste wel degelijk en met de condschappen art 6 hier vooren geallegeerd beweesen die rusie en twist zonder de minste reden tegens voorzeide zusters heeft begonnen.

En haar man Harmen Heuten (eerste getuige van getuige bij antwoord) haar daarin heeft geadsisteerd en de voornoemde zusters geslagen of gestooten, men zie art 5 deeser condschappen.

Zodat deese Harmen Heuten de eerste getuige van gedaagde met en benevens zijn gemelte vrouw de rusie eerst begonnen hebben.

Waarna het terstond gebeurd is dat Willem Bijsters knegt bij van Heeck en tweede getuige van gedaagde bij deszelvs antwoord geapliceerd.

Terstond destijds zeer beschonken, of met andere woorden gezegd zeer dronken, door negend en tiende getuigen naar huis is gebracht; nb eerder verschil tusschen G.H. Lammertink en Wissink is gebeurd en wanneer er geen meerder rusie dan tusschen de vrouw van Harmen Heuten en de zusters van G.H.

Lammertink was.

Zoo als dit ten klaarsten en bijna met dezelvde woorden in de depositien op art 6 van deeserzijds hier annexe condschappen kan gezien worden waartoe men zig eerbiedig gedraagt en waarmede dus de absentie en het alibi van deese Willem Bijsters word beweesen en bijgevolg het valsche en onwaare van zijne depositie voor gedaagde afgegeven en bij antwoord geapliceerd.

Dat na de gemaakte rusie van Janna Kreemer en haar man Harmen Heuten aanstonds daarop J.H. Wissink (gedaagde en reelee injuriant in deesen) en zijne broeders met meer andere zijn binnen gekomen.

Dat Arend Jan Booman derde getuige van gedaagde alhier op de deur van sevende getuige J.H. Gorkink sloeg.

Dat wijders J.H. Wissink met zijne twee broeders en meer andere destijds bij getuige J.H. Gorkink in huis zijn gekoomen zonder iets te eisschen dan met een groot geweld, men zie deeserzijds condschappen ad art 7.

Alwaar tweede getuige volmondig verklaard ik hebbe gezien dat J.H. Wissink tegens producent (de aanlegger alhier) de rusie mede begonnen heeft.

Men voege hierbij de condschappen bij deeserzijds eisch en aanspraak en alhier sub B gevoegd.

Dat Arend Jan Booman volgens art 7 der bovengemelte condschappen zeer zeeker een deelgenoot in die rusie is geweest en uit dien hoofde volgens bekende regten in deesen geen geloof verdient.

Alzo het de ongerijmdheid zelve zoude zijn dat de eene complice voor de andere tot bewijs van zijne

pratense en versonnen onschuld zoude kunnen strekken.

Men zie ondermeer andere praktijke van civile en crimineele zaaken door J. de Damhouder cap 186 pag 312 en 313 in verbis ofte dat hij zijns parthijen medegezelle is en dus volgens het verdere aldaar van een ziekte is waarom deszelvs getuigenisse gerepelleerd word en daar en boven O. Merula manier van procedereen lib 4 tit 78 cap 4 num 19 en 20 pag 552.

Alle het welke ten aansien van Harmen Heuten als mede deelgenoot in die rusie ook plaats heeft.

Zo wij nu het gedeponeerde van Hendrik Leuverink vierde getuige van gedaagde bij zijn antwoord overgelegd met vereischte oplettendheid beschouwen.

En daarbij met dezelve oplettendheid vergelijken het gedeponeerde van twee irreprochabile getuigen ad art 8 en 9 van deeserzijds condschappen hier annex sub A.

Dan zal dit gerigte en de toekomstige referent de afweesigheid en het alibi van deesen Hendrik Leuverink op tijd en plaatse wanneer en alwaar de gedaagden tegens de aanlegger alhier de bekende atroce reelee injurie gepleegd heeft.

Even zo helder als de middagszon in de oogenstraalen en daardoor ten vollen overtuigd worden van de valsheid dier depositien, zowel als van die van Willem Bijsters waarvan hier vooren art 15-17 gesprooken en gehandeld is.

Alwaar deeserzijds vijfde getuige op art 9 bovendien verklaard dat hij hoorende dat er rusie was bij J.H. Gorkink en daar na toe willende gaan door Hendrik Leuverink wierde terug gehouden.

Even verkeerd en onwaar is het voorgeeven van gedaagde bij zijn antwoord art 32 et seqq.

Alwaar gezegd word de gedaagden bevonden zig dan ten huise van dezelve Gorkink te Marculo in een huis waar opentlijk tapneering word gedaan om een borrel te drinken (quod bene notandum), enz.

Tot volkoomen wederlegging hiervan is dienende de depositie van zevende en agtste getuigen ad art 10 van annexe condschappen sub A.

Alwaar deese getuigen J.H. Gorkink en deszelvs vrouw Grietjen Brouwer verklaaren onder anderen dat wanneer zij (de gedaagde met de zijne) op de gevraagde tijd ten huise van getuige waaren gekoomen.

Aanstonds de slagerije en rusie is begonnen en dat haar destijds geen borrel of iets anders is geschonken of door haar gevraagd is en zij ook niet gewoon zijn ten huise van getuige een borrel te koomen drinken. Maar dat zij in tegendeel destijds aldaar met het eenigste oogmerk om rusie te maaken zijn gekoomen.

Zoo als seevende getuige J.H. Gorkink op art 11 der annexe condschappen sub A niet onduidelijk verklaard in deese woorden:

Maar dat J.H. Gorkink tegen getuige nadat de rusie over was hem de tang had willen terug geeven en dat getuige daarop tegen hem gezegd had gij hebt meester gespeeld van mijn huis, houd ook de tange maar, men zie hier bij 8e getuige op art 7 sub A annex.

De sesde, seevende en agtste getuigen door gedaagde bij zijn antwoord geapliceerd, hebben zig in haare depositien geheel anders en overeenkomstig haar gewezen en bewustheid gedraagen.

Waarvan gedaagde ook niets ten zijnen voordeele heeft weeten of kunnen trekken en waarom wij ook geen reproches tegens dezelve noodig gehad hebben.

Terwijl alle overige en voorige vijf getuigen van hem of deelgenooten in de gemelde rusie zijn geweest off afweesig en waarvan hun alibi (met irreprochabile) getuigen alhier is beweesen en getoond, vide annexe condschappen sub A.

Zodat dezelve ongetwijffeld als na regten reprochabel en wraakbaar moeten beschouwd en gehouden worden.

En dus van haar met het hoogste regt kan gezegd worden qui mendax est in uno ei in altero non est credendum.

Zoo wij nu het gebeurde in der daad en waarheid, zoals het alhier met annexe condschappen en met die bij deeserzijds eisch en aanspraak geapliceerd beweesen is.

Eens met een vlugtig oog beschouwen.

Dan ziet men aanstonds ten klaarsten dat aanlegger en reeel geinjurieerde op tijd en plaatse voornoemd volgens art 4 der annexe condschappen sub A met de aldaar opgenoemde persooenen in vriendschap en vrede geweest zijn.

Tot dat Harmen Heuten en zijn vrouw Janna Kreemer aldaar eerst inkwaamen.

En deese laatstgenoemde zonder de minste reden tegens aanleggers zusters rusie maakte.
En dat voorts haar man Harmen Heuten zig daar bijvoegde en gemelte zusters sloeg of stootede.
Wanneer aanlegger de keuken, alwaar dit gebeurde, verliet en in de kaamer daarnaast door Gerrit Boskamp bewoond, week en vlugtte, men zie art 5.
Daar hij klaar bemerkte dat dit maar een begin en voorlooper van die rusie was en het verdere een zwaardere gevolg daarvan tegens hem zelve ten principaalen zoude aangevangen worden.
Zoo als dit ook helaas al ras zig openbaarde.
Wanneer na dat eerste begin dier rusie, waarvan art 49 et seqq alhier is gesproken, terstond Willem Bijsters knegt bij van Heek en een der getuigen van gedaagde naar zijn huis is gebragt, zonder dat deese te dier tijd ten huise van J.H. Gorkink weder kwam, vide art 6 sub A hierbij.
Dat het als toen vervolgens aanstonds gebeurd is dat Jan Harmen Wissink (alhier gedaagde en reelee injuriant) Arend Jan Booman schaapherder bij Meenderink, Egbert Altena knegt van Loos en andere op tijd en plaatse voornoemd zijn binnengekoomen.
En dat gemelte Jan Harmen Wissink (gedaagde alhier) aanstonds zonder de minste reden rusie en slagerije tegens producent (alhier aanlegger) begon in de kaamer door G. Boskamp bewoond, men zie de condschappen bij eisch en aanspraak en alhier sub A en inzonderheid sub B overgelegd.
Terwijl Arend Jan Booman met een groote tuinstak in de hand eerst drie of meermaalen geweldig en rusie maakend op de deur van sevende getuige J.H. Gorkink, alwaar opgemelte rusie en geweldenaarigen zijn gebeurd, sloeg en in die rusie van J.H. Wissink tegens producent, alhier aanlegger, deelgenoot was, gelijk ook Egbert Altena.
Men zie de depositien op art 7 van deeserzijds annexe condschappen sub A.
Terwijl de absentie en het alibi van Hendrik Leuverink vierde getuige van gedaagde even als van Willem Bijsters knegt bij van Heeck en tweede getuige van gedaagde, volgens art 6 dier condschappen met deeserzijds condschappen ad art 8 klaar beweesen is.
Alle hetwelke alhier met irreprochabile getuigen beweesen zijnde door tegendeels aangevoerde getuigen zo uit hoofde dat dezelve pro parte deelgenooten in de meergemelte rusie geweest zijn en voor een ander gedeelte afweesig en hun alibi hier beweesen is.
Zoo volgt daaruit ontwijffelbaar zeeker dat alle het opgesmukte geredeneerde en tegens de waarheid versonnene met alle de regts passagien daarbij in het antwoord aangehaald, geheel en al koomen te vervallen en in judicando over het onderhaavige geval geen de minste reflexie kunnen verdienen.
Zodat het onnoodig en overtollig zoude zijn dat een en andere alhier nader te wederleggen.
Even zo min als het praatjen van gedaagde in den beginne van zijn antwoord over het pratense dispuut over de schoolmeester te Marculo verdicht en hier niets ter zaake doende.
Waaromtrent drie laatste getuigen van gedaagde bij antwoord geapliceerd niets ten laste van aanlegger hebben weeten te deponeeren.
Daar de vijf overige getuigen van hen wegens deelgenootschap in die rusie en wegens absentie en hun beweesen alibi, alhier geen geloof verdienen.
En dan nog te minder omdat haare partijdigheid in alle dit gebeurde volkoomen doorstraalt.
En meergemelte drie laatste getuigen van gedaagde alleenlijk overeenkomstig haare bewustheid deponeerende, zig daarin ten duideljksten van de vijf voorige distingueren in haare depositien.
Daar men dan nu integendeel van de edelmoedigheid van tegendeels bediende advocaat met regt kan en mag verwagten.
Dat deese na lecture en examinatie deeses en daarbij geapliceerde condschappen sub A en B, alsmede bij nadere examinatie van die bij eisch en aanspraak overgelegd en waartegens men niets bij antwoord heeft weeten of kunnen aanvoeren van de verkeerde en valsche voordragt van zijn principaal (de gedaagde alhier) en van alle zijne wraakbaare getuigen overreed.
Volkoomen van deeserzijds gegronde eisch en conclusie zal overtuigd worden en deesen zijnen principaal (schoon ook door een ander vermoogende hierin gestijvd) het cedimus naar behooren aanraaden.
Immers denzelven zijne verdere bediening ontzeggen.
En hier meede als ook met deese annexe condschappen sub A en B tegendeels antwoord en zijne reprochabile getuigen daarbij geapliceerd tot uiterste beschaaminge van dezelve wederlegd houdende.

Terwijl deeserzijdsch eisch alhier nog met meerder bewijs is gesterkt en gecorroboereerd met deeserzijdsch en hierbij sub A annexe condschap ad art 7.

In zonderheid de tweede getuige aldaar verklaarende met deese woorden.

Ik hebbe gezien dat J.H. Wissink tegens producent (aanlegger in deesen) de rusie mede begonnen heeft. Trouwens dit kon ook niet anders zijn daar aanlegger gelijk beweesen is in den beginne van de rusie door Janna Kreemer eerst en voorts door haar man Harmen Heuten tegens de zusters van aanlegger begonnen. Terstond daarop uit de keuken van J.H. Gorkink in de kaamer daarnaast door Gerrit Boskamp bewoond, week of vlugtte om (was het mogelijk) niet mede in die rusie te koomen.

En dus boven en behalven het bewijs uit de omstandigheden op te maaken dat hij door die rusie vervolgens aanstonds door gedaagde en andere verder wierd uitgebreid en voornaamentlijk tegens aanlegger gedirigeerd, met geen stoel of roer of geweer na iemand aldaar geslagen of gestoten heeft. Daar hij aanlegger gelijk alhier te vooren gezegd en met annexe condschappen ten klaarsten beweesen is. Dat hij onder of terstond na de rusie eerst door de vrouw van Harmen Heuten en dienna door Harmen Heuten zelve tegens aanleggers zusters begonnen en voor of eerder als gedaagde met zijne broeders en andere aldaar binnen kwaamen, die keuken verliet en in de kaamer daarnaast door Gerrit Boskamp bewoond, week of vlugtte.

Wanneer gedaagde en zijne broeders en andere aldaar binnen kwamen en voorts in de kaamer door G. Boskamp bewoond, alwaar deese den aanlegger aanstonds zonder eenige reden aangreepen, naar buiten sleepten, sloegen en deerlijk mishandelden, zoals ten duideljksten uit de condschappen bij eisch en aanspraak en alhier geapliceerd kan consteeren tot alle welke men zig alhier eerbiedigst gedraagt. Doende dan derhalven onder de gewoone imploratie van het nobile judicis officium in omissis supplendis ex dictis et si necesse dicendis.

En onder protest van niets nadeeligs in tegendeels antwoord tacendo vel pratereundo te willen hebben gestendigd.

Omni melioro modo persisteren bij deeserzijds eisch en conclusie op het einde van de eisch en aanspraak genomen ofte zo en als omni meliori modo met herhaalden eisch van kosten.

J.A. ter Horst dr.

Vraagarticulen om daarop ter gerichtelijke instantie van Gerrit Hendrik Lammertink na voorgegaane wettige citatie en erinneringe van de zwaare straffe des meineds onder eede te hooren:

1. Jan Heilersig (*1756)
2. deszelfs vrouw Jenneken Kerkemeyers (*1738)
3. Jan Hendrik Nijland (*1786) knegt van Breukink
4. Jan Hendrik Koelers (*1775) zoon van Koel Garrit
5. Gerrit Jan Dijkink (*1776) hospes in de Zwaane
6. Jan Hendrik Hoevink (*1781) knegt van Lammert Daalwijk
7. Jan Hendrik Gorkink (*1769)
8. Grietjen Brouwer (*1771) vrouw van J.H. Gorkink
9. Arent Lodeweges (*1782)
10. Garrit Jan Lodeweges (*Dijkjans* *1788)

Getuiges ouderdom en verwandschap te vraagen ?

Zegt eerste getuige Jan Heilersig om den vijftig jaar oud en onverwand te zijn.

Tweede getuiginne Jenneken Kerkemeyers zegt in het negen en zestigste jaar oud te zijn en tot producent onverwand te wezen.

Derde getuige J.H. Nijland zegt om de twintig jaar oud en onverwand te zijn.

Vierde getuige J.H. Koelers zegt wel dertig jaar oud te wezen en tot producent onverwand te zijn.

Vijfde getuige G.J. Dijkink zegt om de twee en dertig jaar oud en tot producent onverwand te wezen.

Zesde getuige J.H. Hoevink zegt om de zes en twintig jaar oud en onverwand te wezen.

Zevende getuige J.H. Gorkink zegt om de zeven a agt en dertig jaar oud en onverwand te wezen.

Agtste getuiginne de vrouw van J.H. Gorkink zegt om de zes en dertig jaar oud te zijn en tot producent onverwand te wezen.

Negende getuige Arent Lodeweges zegt in zijn vijf en twintigste jaar oud en tot producent onverwand te zijn.

Tiende getuige G.J. Lodeweges zegt om de agttien jaar oud en tot producent onverwand te zijn.

Kennen getuigen alle niet zeer wel Garrit Hendrik Lammertink den producent in deezen, Hermen Heuten, deszelfs vrouw Janna Kremer, de zusters van producent alhier, Willem Bijsters knegt bij van Heek, Arent Jan Boomman schaapherder bij Meenderink, Hendrik Leuverink en Egbert Altena knegt van Loos ?

Zegt eerste getuige de in deezen gevraagde personen alle zeer wel te kennen.

Tweede getuige zegt ja ik kenne deeze gevraagde personen alle wel.

Derde getuige zegt ik kenne deeze opgenoemde personen alle zeer wel.

Vierde getuige zegt ik kenne die alle wel.

Vijfde getuige zegt ja die alle wel te kennen.

Zesde getuige zegt die alle wel te kennen.

Zevende getuige zegt alle gevraagde personen wel te kennen uitgezondert Arent Jan Boman.

Agtste getuige zegt Arent Jan Boman die ken ik niet maar de anderen wel.

Negende getuige zegt die alle wel te kennen.

Tiende getuige zegt ja die kenne ik wel.

Zijn eerste, tweede, derde, vierde, zevende, agtste, negende en tiende getuigen op den 1 januari 1807 agtermiddags omtrend twee uren ten huize van zevende getuige J.H. Gorkink met en benevens G.H. Lammertink producent in deezen en zijne zusters niet geweest ?

Zegt eerste getuige ik ben er die tijd geweest dog hebbe er G.J. Dijkink en J.H. Koelers en J.H. Hoevink niet gezien, maar de anderen wel.

Tweede getuige zegt ja ik ben op de gevraagde tijd aldaar ten huize van J.H. Gorkink geweest.

Derde getuige zegt ik ben op de gevraagde tijd en plaats aldaar geweest en hebben G.H. Lammertink en zijn zusters aldaar gezien, dog weet niet of de ander gevraagden aldaar alle geweest zijn.

Vierde getuige zegt ik ben er op de gevraagde tijd niet in het huis van J.H. Gorkink geweest.

Vijfde getuige zegt neen ik ben daar destijds toen er rusie was niet geweest.

Zesde getuige zegt ik ben daar op de gevraagde tijd niet geweest en weet ook niet wie daar al geweest is.

Zevende getuige zegt ik hebbe destijds alle gevraagde personen wel aan mijn huis gezien uitgezondert G.J. Dijkink en J.H. Koelers.

Agtste getuiginne zegt ik hebbe destijds aan ons huis gezien J. Heilersig, deszelfs vrouw, J.H. Nijland knegt bij Breukink en Arent en G.J. Lodeweges maar de ander gevraagde personen niet.

Negende getuige zegt ik ben op de gevraagde tijd ten huize van J.H. Gorkink geweest wanneer er G.H. Lammertink en zijn zusters er ook waren.

Tiende getuige zegt ik ben destijds ten huize van J.H. Gorkink geweest wanneer producent en zijn zusters er ook waren.

Was dit gezelschap of alle deeze gevraagde personen op tijd en plaats voornoemd niet te zaamen in vriendschap en vrede ?

Zegt eerste getuige ja.

Tweede getuige zegt wij zijn destijds toen ik er geweest ben alle in vriendschap een vrede aldaar geweest.

Derde getuige zegt ja dit is zoo.

Vierde getuige zegt daar hebbe ik niets van gezien.

Vijfde getuige zegt daar weet ik niets van.

Zesde getuige zegt dat weet ik niet.

Zevende getuige zegt ja daar was niets geen rusie.

Agtste getuige zegt ja dit zoo te weezen.

Negende getuige zegt ja dit zoo te weezen.

Tiende getuige zegt toen ik er was was alles in vrede.

Is het niet weinige tijd daarna gebeurd dat Harmen Heuten en zijn vrouw Janna Kremer voornoemd aldaar inkwaamen en dat laatstgemelde Janna Kremer aanstonds zonder de minste reeden rusie maakte met producent's zusters en dat voorts haar man Harmen Heuten zig daarbij voegde en gemelde zusters eerst

sloeg of stootede wanneer producent de keuken, alwaar dit gebeurde, verliet en in de kamer daarnaast door Gerrit Boskamp bewoond, week of vlugtte en zijne zusters daarin meede tragtte te krijgen ?

Zegt eerste getuige dat de vrouw van Harmen Heuten destijds verschil maakte met de zusters van G.H. Lammertink en dat toen G.H. Lammertink ging in de kamer van dat huis door G. Boskamp bewoond.

Tweede getuige zegt dat het weinige tijd daarna gebeurd is dat H. Heuten en zijn vrouw Janna Kremer aldaar inkwaamen en dat Janna Kremer toen rusie maakte met de zusters van producent en dat Harmen Heuten zig daar meede met de twee zoons van Wissink bemoeiden en de zusters van producent met de voeten stooteden en dat producent daarop de keuken van Gorkink verliet en na de kamer door G. Boskamp bewoond, vlugte.

Derde getuige zegt ja dit is zoo gebeurd.

Vierde getuige zegt daar hebbe ik niets van gezien.

Vijfde getuige zegt daar weet ik niets van.

Zesde getuige zegt hiervan verder niet te weten.

Zevende getuige zegt toen Harmen Heuten en zijn vrouw een weinig tijds in getuiges huis geweest waren zonder dat zij iets van drank eischten, er rusie ontstond, dog getuige heeft niet gezien wie die rusie begon, maar wel dat G.H. Lammertink na de kamer van G. Boskamp vlugtede.

Agtste getuige zegt ik hebbe wel gezien dat Harmen Heuten en vrouw bij ons inkwaamen en de vrouw van Harmen Heuten met de zusters van producent rusie maakten, dog weet niet of H. Heuten zig daarmee bemoeide.

Negende getuige zegt ik hebbe gezien dat Harmen Heuten en vrouw daar waren en dat de vrouw van Heuten dispuut maakte met de zusters van G.H. Lammertink omdat H. Heuten een van de zusters van Lammertink stootede, dog of G.H. Lammertink toen na de kamer vlugte heeft getuige niet gezien, alzo toen weg is gegaan.

Tiende getuige zegt ik hebbe wel gezien dat de vrouw van H. Heuten met de zusters van producent rusie maakte en dat haar man zig daarbij voegde en een van producent's zusters met de voet stootede, dog of producent naar de kamer vlugte heeft getuige niet gezien.

Eerste, negende en tiende getuigen deeze articul alleen te vraagen:

Is het als toen niet terstond gebeurd dat negende en tiende getuigen Willem Bijsters knegt bij van Heek wegens bovenmaatige droonkenschap van denzelven hebben naar zijn huis gebragt zonder dat deeze te dier tijd ten huize van J.H. Gorkink wederkwam of van de volgende rusie tegens producent aldaar iets gezien heeft ?

Zegt eerste getuige dat Willem Bijsters destijds zeer beschonken was en door negende en tiende getuige destijds naar huis is gebragt, eerder verschil door G.H. Lammertink en Wissink is gebeurd.

Negende getuige zegt ik en mijn (*half*)broer hebben Willem Bijsters na huis gebragt omdat het van onze vriende was, dog of dronken waar en van de rusie gezien heeft weet getuige niet.

Tiende getuige zegt Willem Bijsters na huis gebragt te hebben wanneer er nog geen meerder rusie dan tusschen de vrouw van Heuten en de zusters van G.H. Lammertink was.

Eerste, tweede, derde, vierde, zevende en agtste getuigen alleen te vraagen:

Of na de gemaakte rusie van Janna Kremer en haar man Harmen Heuten met de zusters van producent niet aanstonds aldaar zijn binnengekoomen Jan Hermen Wissink en Arent Jan Boomman schaapherder bij Meenderink, Egbert Altena en andere en heeft gemelde J.H. Wissink ook niet aanstonds zonder de minste reeden rusie en slagerije tegens producent begonnen terwijl Arent Jan Boomman met een groote tuinstaak in de hand eerst driemaal geweldig en rusie maakend op de deur van 7e getuige sloeg en in die rusie van J.H. Wissink tegens producent deelgenoot was, gelijk ook deelgenoot daarin is geweest Egbert Altena knegt van Loos, welke door derde getuige alhier daarvan is teruggehouden ?

Zegt eerste getuige dat na de gemaakte rusie van Janna Kremer aanstonds daarop J.H. Wissink en zijn broers met meer anderen zijn binnengekoomen, dog weet niet of die slagerije producent begon, maar wel dat Arent Jan Boman op de deur van zevende getuige J.H. Gorkink sloeg, dog van het verder gevraagde weet getuige niet.

Tweede getuige zegt ik hebbe gezien dat J.H. Wissink tegens producent de rusie meede begonnen heeft, dog van verder gevraagde weet getuige niet.

Derde getuige zegt ik hebbe wel gezien dat J.H. Wissink na de gemaakte rusie aldaar met meer anderen is binnengekoomen, dog hebbe niet gezien dat die rusie tegen producent heeft begonnen; maar getuige zegt wel gesien dat Egbert Altena deel in de rusie nam en door getuige daarvan is terug gehouden.

Vierde getuige zegt ik hebbe buiten staande wel gezien dat Arend Jan Boman op de deur van J.H. Gorkink met een stok sloeg, dog weet niet hoeveel maal.

Zevende getuige zegt J.H. Wissink is destijds met zijn twee broers en meer anderen bij getuige in huis gekoomen zonder iets te eisschen dan met een groot geweld, dog of met producent rusie maakte weet getuige niet.

Op artikel 7 zegt 8e getuige dat J.H. Wissink en Egbert Altena en meer anderen bij haer zijn ingekomen en dat toen voort de rusie is begonnen, dat J.H. Wissink voort rusie maakte met producent, verklaarende van het verder gevraagde niet te weten.

Vijfde en zesde getuige alleen te vraagen:

Is op den 1 january 1807 agtermiddags ongeveer of omtrend 2 uren ten huize van de 5e getuige niet geweest Hendrik Leuverink ?

Zegt vijfde getuige ja Hendrik Leuverink is omstreeks die tijd aan mijn huis geweest.

Zesde getuige zegt ik ben omstreeks twee uur destijds op de gevraagde plaats geweest en hebbe H. Leuverink aldaar gezien.

Wierden door 5e en 6e getuigen destijds niet gehoord of vernoomen dat er ten huize van J.H. Gorkink naast het huis van de 5e getuige rusie door J.H. Wissink tegens producent gemaakt was en dat 5e getuige derwaards wilde gaan om de verdere rusie te beletten en producent daarvan te bevrijden, dog daarin door Hendrik Leuverink is tegengehouden en verhindert, zoo dat nog 5e getuige nog Hendrik Leuverink voornoemd daarbij zijn tegenwoordig geweest ?

Zegt vijfde getuige ik hoorde dat er rusie was bij J.H. Gorkink en wilde daar na toegaan en dat toen door Hendrik Leuverink wierde terug gehouden, dog of J.H. Wissink die rusie tegen producent gemaakt heeft weet getuige niet.

Zesde getuige zegt ik hebbe wel gehoord dat er destijds rusie ten huize van J.H. Gorkink was, dog weet niet tusschen wie en hebbe ook niet gezien dat H. Leuverink 5e getuige in deezen heeft terug gehouden om daar niet heen te gaan.

7e en 8e getuige alleen te vraagen:

Of J.H. Wissink Hermen Heuten, Arent Jan Boomman en Egbert Altena voornoemd wel te vooren gewoon zijn geweest ten haaren huize een bordel te koomen drinken of eenige verteering te maaken ?

En of het niet waar en waarachtig is dat toen zij op de gevraagde tijd ten haaren huize kwaamen zij toen aanstonds rusie en slagerije, zoo als in voorige articulen is gezegt, begonden zonder dat zij destijds een eenigen bordel gevraagd of verteering hebben en over welke rusie 7e getuige haar te zaamen bij den richter van Kedingen naar behooren heeft aangeklaagt ?

Zegt zevende getuige ik ben omstreeks twee jaar te Markelo geweest en hebbe de in deezen gevraagde personen niet aan mijn huis gezien, dan wel eens enkeld op martdagen en zijn anders niet gewoon om bij getuige een bordel te koomen drinken en dat wanneer zij op de gevraagde tijd ten huize van getuige waren gekoomen, aanstonds de slagerie en rusie is begonnen.

Agtste getuige zegt ik hebbe haar destijds geen bordel of iets anders geschonken en weet ook niet dat zij iets gevraagd hebben en weet ook niet dat zij anders gewoon zijn ten huize van getuige een bordel te koomen drinken.

Eerste, tweede, derde, vierde, zevende en agtste getuigen alleen te vraagen:

Of het niet onwaar of valsch is dat producent in deezen op tijd en plaatze voornoemd met een stoel zoude geloopt zijn naar J.H. Wissink en zijne broeders en dezelve gestooten hebben, als meede dat producent een roer zoude genoomen hebben en daar meede op gemelde J.H. Wissink of iemand anders geslaagen ?

Zegt eerste getuige dat niet gezien heeft dat producent destijds een stoel in de handen heeft gehad en daar meede na J.H. Wissink en zijn broers is geloopt en ook niet gezien te hebben dat een roer gehad heeft.

Tweede getuige zegt ik hebbe van het gevraagde niets gezien.

Derde getuige zegt ik hebbe niet gezien dat producent een stoel of roer in hand heeft gehad, veel minder dat daar meede na iemand heeft gestooten of geslagen.

Vierde getuige zegt ik ben in het huis van Gorkink niet geweest en hebbe van het gevraagde in deezen niet gezien.

Zevende getuige zegt ik hebbe van het gevraagde in deezen niet gezien maar dat J.H. Wissink tegen getuige, nadat de rusie over was, hem de tang had willen terug geven en dat getuige daarop tegen hem gezegt had gij hebt meester gespeeld van mijn huis, houd ook de tange maar.

Agtste getuige zegt daar hebbe ik niets van gezien.

Ik Wilhelm Hulsen Richter van Kedingen certificeere kragt deezes dat na vooraf gegaane citatien voor mij en assessoren welke waren H. Smits en Hermannus van de Sagekuile persoonlijk gecompareerd en erscheenen zijn de in het hoofd deezes gemelde getuigen en dat dezelve na vooraf gedaane erinneringe van de zwaare straffe des meineds en daarop geprasteerden eede hebben onder eede gedeponeerd zoo en in diervoegen als onder ieder derzelve staat geregistreerd.

Des ten oirconde hebbe ik richter voormeld deeze geteekend en gezegeld.

Actum Goor den 2 october 1807.

Wilhelm Hulskens richter

Vraagarticulen om daarop ter gerigtelijke instantie van Gerrit Hendrik Lammertink na voorgegaane wettige citatien en erinneringe van de zwaare straffe des meineds onder eede te hooren:

Gerrit Stoelhorst (*1755) en Teunis Stoelhorst (*1772).

Getuigens ouderdom en verwantschap te vraagen ?

Zegt eerste getuige Gerrit Stoelhorst om de 50 jaar oud en tot producent onverwant te weesen.

Tweede getuige Teunis Stoelhorst zegt om de 30 jaar oud en tot producent onverwant te zijn.

Zijn getuigen op den 1 january 1807 agtermiddaag omtrend twee uur niet geweest ten huize van J.H. Gorkink te Marculo en niet in de kamer aldaar door G. Boskamp bewoond ?

Zegt eerste getuige op de gevraagde tijd in de kamer van G. Boskamp geweest te zijn, dog weet niet of het toen twee uur smiddaags geweest is, maar het was zo om die streek.

Tweede getuige zegt ja het gevraagde alzo te zijn.

Ontstonde toen ter zelvder tijd in de keuken van dat gemelde huis met het eerst rusie tusschen Janna Creemer en haar man Harmen Heuten ter eene, en de zusters van producent alhier ter andere zijde?

Zegt eerste getuige niet in de keuken van J.H. Gorkink geweest te zijn maar heeft mede gehoord dat toen aldaar rusie was, dog weet niet tusschen wie.

Tweede getuige zegt ik hebbe toen wel gehoord dat er in de keuken rusie ontstond, dog weet niet tusschen wie.

Is het als toen niet terstond gebeurd dat producent in deezen die keuken verliet en zeer ontsteld in gemelde kamer bij getuigen kwam ?

Zegt eerste getuige dat producent van de deur welke van de keuken na de kamer gaat gekoomen is, dog heeft niet gezien dat uit de keuken kwam maar dat toen met hem hadde gaan staan praat.

Tweede getuige zegt ik hebbe wel gezien dat producent in de kamer door G. Boskamp bewoond gekoomen is, dog weet niet of hij uit de keuken kwam.

En dat daarop terstond daarna J.H. Wissink en zijne broeders en andere in voorzeide kamer kwaamen en dat J.H. Wissink het eerste zonder de minste reden of aanleidinge daartoe aan hem te hebben gegeven, den producent alhier heeft aangegreepen en geslagen en voorts zijne broeders en andere meede die tezaamen den producent uit gemelde kamer na buiten hebben gesleept en deerlijk geslagen en mishandeld ?

Zegt eerste getuige dat daarop J.H. Wissink en zijn broers en meer anderen meede in de kamer waeren gekoomen en daarop J.H. Wissink het eerst en daarna zijn broers producent hadden aangegreepen, geslagen en na buiten getrokken.

Tweede getuige zegt dat J.H. Wissink, zijne broers en meer anderen toen in de kamer van Boskamp gekoomen zijn en dat J.H. Wissink producent toen het eerste en daarna zijn broers hem hadden aangegreepen en na buiten getrokken, dog getuige heeft geen slaan gezien.

Ik W. Hulskens Richter van Kedingen certificeere kragt dese dat voor mij en assessoren welke waeren Garrit en Willem Kevelham na voorgaande citatien persoonlijk gecompareerd en erscheenen zijn de in het hoofd

deses gemelde getuigen welke na erinneringe van de swaere straffe des meineds in geprasteerden eed tot God almachtig op ieder der vorenstaande vraagarticulen hebben gedeponereerd zoals daer onder geregistreerd staat.

Des ten oirconde hebbe dese getekend en gezegeld.

Goor den 20 nov. 1807

Wilhelm Hulsken rigter

Exhibitum in judicio Goor den 24 may 1808.

W. Hulsken rigter

Recessus in scriptis of duplicq voor J.H. Wissink gedaagde ter eene, tegen G.H. Lammertink aanlegger ter andere zijde.

Wel Edele Heer W. Hulsken Rigter van Kedingen

De rigterlijke aandacht zal met de gedaagde niet onopgemerkt kunnen voorbij gaan, de blijkbare verlegentheid waarin de aanlegger door het zien van de bewijsdommen bij antwoord overgelegd geraakt is en welke genoegzaam op elke bladzijde der replicq is te vinden.

En zij zal daarbij niet kunnen nalaten te overwegen dat hoe zeer aan eengeschakelde beschuldigingen door valsche en partijdige getuigen ondersteund, de waarheid wel een wijl tijds mogen kunnen benevelen.

Dezelve niet te min zig vroeg of laat, gelijk als een aangename zonnestraal, een weg door alle die nevelen en duisternis weet heen te banen.

De gedaagde inhaereerende alle middelen tot defensie bij de antwoord aangevoerd, doet nu tot bejegening van de bij replicq bijgebragte redenen en getuigenissen nog voordragen.

Dat welke verdraayingen de aanlegger aan de zaak ook tragt te geven egter niets waaragtiger is dan dat hij aanlegger, niet de gedaagde, de oorzaak is geweest van de rusie en slagerij die er op den 1 january 1807 ten huize van Gorkink te Markelo heeft plaats gehad.

Gelijk bij antwoord en de annexe kondschappen van Harmen Heuten, Willem Bijsters, Arend Jan Boomman, Hendrik Leuverink, Egbert Altena, Arend Krabbenbos, G.H. Krabbenbos en Teunis Hiddink zeer ampel betoogd is geworden, waaruit het den regten voldoende is gebleken.

Dat de aanlegger terwijl de gedaagde met zijn broeders en eenige andere lieden die te zamen uit de openbare godsdienst gekomen waren (en alzo voorzeker niet kunnen geacht worden vervult te zijn geweest met zulke boosaartige voornemens van vegten en slaan als hun de aanlegger te laste legd) om na de kerktijd ten huize van de tapper Gorkink te Markelo een pijp te roken en een borrel te drinken.

Aldaar in vrede te zamen stonden te praten zonder eenige rede (hoezeer misschien zijn de welke drift door de plaats hebbende woordenstrijd en schelderije van des aanleggers zuster met de vrouw van H. Heuten was gaande gemaakt), is opgestaan en een stoel van onder de bank genomen heeft en daarmede op de gedaagde en zijn broeders toegelopen is, dezelve verscheide stoten en kneuzingen toebrengeende.

De een bedreigende, de andere slaande en alle die in het vertrek waren in gevaar brengende van gekwest en beleedigd te worden, gelijk uit de kondschap bij antwoord annex sub A tot art 18 inclus te zien is.

Het is uit diezelfde kondschap gebleken dat de gedaagde om die rasernij van de aanlegger te ontgaan den stoel gegrepen en vastgehouden heeft in hoop dat de aanlegger tot inzien wegens zijn gedrag zoude komen.

En tevens van verdere beledigingen zoude aflaten dan in tegendeel dat hij toen een roer of schietgeweer genomen heeft waarmede hij op de gedaagde, op zijn broeders en anderen geslagen heeft ibid art 21.

Waarin hij vervolgens door zijne vrienden E. Vasters, J.H. Gorkink en J.H. Plasman geholpen is geworden ibidem art 23 en 24 et seqq.

En tegen alle welke beledigingen de gedaagde met zijn broeders zig wel hebben moeten verdedigen en geweld met geweld keren wilden zij niet doorgeslagen, immers zwaar gekwetst en beleedigd worden.

Wie tog nu zal kunnen zeggen dat de gedaagde kwalijk heeft gedaan met zig te verzetten tegen de rasende drift van de aanlegger en zijne medestanders.

Daar hij dit regt uit de natuur zelve heeft verkregen en waarvan een ieder in zijn geval gebruik zou hebben gemaakt.

In tegendeel daar de gedaagde aangevallen is geworden was hij volkomen bevoegd dit geweld te keer te

gaan en zig met gelijk geweld tegen hetzelfde te verzetten.

Terwijl de aanlegger hoegenaamt geen regt heeft zig hierover te beklagen daar hij de beweeg oorzaak van al het gebeurde geweest is en alzo veel eer aan de gedaagde redenen van klagten gegeven heeft.

De gedaagde nu overgaande om met de rigterlijke attentie te overwegen wat de aanlegger bij replicq heeft doen bijbrengen tot meerdere steun dezer ongegronde en veratoire proceduure.

Zal het niet ondienstig zijn te doen opmerken dat de beide eerste getuigen op welkers kondschap hij zig telkens beroept, namelijk Jan Heilersig en zijne vrouw Jenneke Kerkemeyer, geheel ongeloofwaardig zijn. Hebbende dezelve zekere Engelbert Kuiper en zijn vrouw Geertruid Gorkink in de maand november 1806 getragt over te halen om voor hun een valschen eed te doen in zake tegen de weduwe Warmelink, gelijk uit de beedigde verklaring van Engelbart Kuiper en zijne voornoemde ehevrouw hier annex sub A met meerdere is te zien.

Daar nu iemand die een ander tragt over te halen tot het plegen van een misdaad zelve een slagtaart wezen moet en volgens de wetten strafbaar is, Mattheus de criminibus cap 1 nr 7.

Zoo zal men althans aan iemand die de waarde van de eed zoo gering acht dat hij zijn evenmensch durft aan te raden, dezelve geheel te verkragten, hoegenaamd geen geloof in of buiten regten geven kunnen.

De rigterlijke attentie zal mede gelieven te reflecteren dat alle de getuigen door de aanlegger bij replicq bijgebracht en wel met namen Gerrit Stoelhorst, Teunis Stoelhorst, Jan Heilerzig, deszelfs vrouw Jenneke Kerkemeyer, Jan Hendrik Nijland, Jan Hendrik Koelers zoon van Koel Gerrit, Gerrit Jan Dijkink, Jan Hendrik Hoevink, J.H. Gorkink, Arend Lodeweges en Gerrit Jan Lodeweges.

Dat alle deeze getuigen vrienden zijn van de aanlegger gelijk zulks blijkt uit de annex kondschap van negen getuigen zie sub B articul 60 en 61.

En dat alle die opgemelde personen hem zeer genegen zijn in de proceduure die de aanlegger tegen de gedaagde aan dit gerigte van Kedingen thans aanhangig heeft, art 62 ibidem.

En zulks om rede dat alle die lieden zoo wel als de aanlegger tegen de benoeming van de schoolmeester J.H. Kloeke geweest zijn, ibid art 63.

Waarom zij dan ook alle partijdig zijn tegen de gedaagde, ibidem art 64 en 65.

Terwijl ten opzichte van des aanleggers getuige Jan Hendrik Nijland bijzonder te remarqueeren valt dat deze de zuster van G.H. Lammertink aanlegger in deze, bezwangert hebbende art 67.

*(Nb J.H. Nijland huwt inderdaad 21-01-1808 met Janna Lammertink; wel heel bijzonder is dat hun kind Hendrika Nijland (*1808) in 1831 huwt met Gerrit Snijders of Kloeken de jongste broer van toen wijlen schoolmeester J.H. Kloeke !!).*

Met dat gevolg dat zij in de maand mey 1808 of daar omtrent kramen moest, art 68.

De gemelde J.H. Nijland met de zuster aanlegger ondertrouwt is door welke naauwe betrekking van zwagerschap de geloofwaardigheid van deze getuige mede benomen word.

Zoo wel als door zijne medepligtigheid in de rusie door de aanlegger begonnen, art 46, 47, 48 en 49 sub B welke reproche ook tegen de 7e getuige gelden moet art 41 tot 45.

De gedaagde vermeend dat alle deze redenen genoegzaam zijn om de getuigen van de aanlegger bij replicq bijgebracht te straffen en hunne kondschappen alle geloof te beneemen, conferatur Wassenaar practycq judicieel cap 1 nr 187, 188, 189 ende aldaar aangehaalde regtsgeleerden en wetten.

Immers zullen dezelve geenzints kunnen opwegen tegen de getuigen van de gedaagde bij antwoord overgelegd en die door de kondschappen alhier annex versterkt worden.

Want of de aanlegger met zijne drie eerste getuigen tragt te bewijzen articul 7 van de replicq.

Dat Harmen Heuten en zijn vrouw ten huize van Gorkink aanstonds zonder de minste rede met des aanleggers zusters rusie hebben gemaakt.

Zoo kon de verklaring van die drie getuigen welke door gedaagde beweezen zijn, de twee eerste dat zij zig schuldig hebben gemaakt om Engelbart Kuiper en vrouw tot het geven van valsch getuigenis te corrumperen.

En de derde dat hij mede in de rusie begrepen van de verwandschap des aanleggers is en alle overige heen zeer gunstig zijn, geen geloof verdienen.

Althans niet tegen de irreprochable kondschap van niet minder dan van vijf getuigen bij antwoord overgelegd sub A.

Die ad art 12 verklaren dat alles ernstig en vredig was ten huize van Gorkink op de bewuste tijd toen de gedaagde met zijn broeders aldaar waren.

En art 13 ibidem dat er toen een hevige rusie ontstond tusschen de zusters van G.H. Lammertink ter eene en de vrouw van Harmen Heuten ter andere zijde.

Welke rusie ontstaan was over de benoeming van de schoolmeester J.H. Kloeke te Markelo, zie art 14.

En door de zusters van de aanlegger was begonnen met schimpen en schelden op hun, die voor de voornoemde schoolmeester gestemt hadden, gelijk zulks nog nader blijkt in de annexe kondschap sub B art 13, 14, 15.

Waarmede de voorzeide bedenking geheel uit den weg geruimt is geworden.

Niet gelukkiger als tegen de getuigen H. Heuten is de aanlegger in zijne reproches tegen de getuige Willem Bijsters bij antwoord door de gedaagde geapliceert.

Daar hij het in articul 15 en volgende van de replicq doet voorkomen alsof die getuige destijds zeer beschonken of met andere woorden zeer dronken door Arend en Gerrit Lodeweges zoude zijn te huis gebragt.

Eer er verschil tusschen hem aanlegger en gedaagde zou voorgevallen en wanneer er geen meerder rusie dan tusschen de vrouw van H. Heuten en des aanleggers zusters ontstaan zou zijn geweest.

Want er worden door de gedaagde sub B geapliceert kondschappen alwaar in articul 26 en 27 door 4 getuigen verklaart word.

Dat Willem Bijsters bij de rusie geweest is en geenzints beschonken of onbekwaam maar nugteren en wel bekwaam geweest is.

En dit is alhier genoeg want of dezelve naderhand (zoo men dit op het gezag van die wraakbare getuigen eens wilde aannemen citra velri praejudicium) beschonken geraakt en te huis gebragt was geworden, kan zulks deeze zaak niet koud of warm maken en kan tegen zijn kondschap wegens hetgeen hij nugteren zijnde gezien heeft geenzints obsteren.

Veel minder dat hiermede het alibi of de absentie van W. Bijsters zoude bewezen zijn geworden, zoo als de aanlegger in articul 17 van de replicq tegen beter weten durft voor te wenden.

Het voorgeven van de aanlegger en zijne getuigen en vrienden voorkomende in articul 19 et seqq van de replicq, is zoo leugenachtig dat het zig zelve wederspreekt.

En word althans volledig wederlegd door de verklaring van twee volledige getuigen sub B alhier annex art 29, 30, 31.

Waaruit het blijkt dat Arend Jan Boman (een der getuigen van gedaagde) in de rusie niet mede heeft geslagen of mede gedaan.

Terwijl aangaande het gedrag door de gedaagde zelve gehouden genoegzaam, is hetgeen door vijf getuigen bij antwoord sub litt A overgelegd art 11, 12 gezegd is geworden.

Al hetwelk genoegzaam is om de reproches tegen de kondschap van Arend Jan Boman bij replicq bijgebragt art 19 et seqq.

Zoo wel als de beschuldigingen der partijdige getuigen van de aanlegger te wederleggen.

Zoo is het mede gelegen met de reproches tegen des gedaagdes getuige H. Leuwerink in articul 27 et seqq der replicq bijgebragt.

Deze zou niet present zijn geweest toen de rusie voorgevallen is en dit word door twee van die zoogenaamde irreprochabele getuigen des aanleggers in art 8 en 9 bij replicq annex verklaart.

Dan wanneer de rigterlijke attentie daartegen gelieft te vergelijken de kondschap van niet minder dan ses getuigen die het leugenachtige van die twee pretense irreprochable getuigen des aanleggers in deze aantonen.

Men zie de annexe kondschap sub B art 32 en seqq, dan zal dezelve bevinden dat de getuige H. Leuwerink voor en gedurende de rusie en ten huize van Gorkink geweest is en alzo wel te regt kondschap heeft kunnen geven van het gebeurde aldaar.

De gedaagde meent gerust voorbij te mogen gaan hetgeen de aanlegger art 32 et seqq te blade heeft gebragt.

Want nademaal het in de zaak niet veel af of toe kan doen of de gedaagde bij het inkomen van het huis dadelijk een borrel had gevordert.

Dan wel een wyl tijds daarna dezelve zou gevraagd hebben indien de aanlegger met de zijnen geen rusie gemaakt en de gedaagde de lust om een pijp te roken en een borrel te drinken gevoelig benomen had. Of de gedaagde veel tijds doorbrengd in de herbergen dan of hij spaarsaam in dezelve komt, is alles zoo weinig belangrijk dat hij gedaagde zig de moeite niet geven, nog des rigters aandagt bezig houden, wil met eene bepaalde wederlegging van hetgeen de aanlegger daar omtrent gezegd heeft.

En aangaande het gehouden gedrag van de gedaagde ten huize van Gorkink, beroept hij zig op de meergemelde kondschap bij antwoord overgelegd sub A art 11 en 12 op zijn bekend goed en zedig gedrag (vide infra).

De gedaagde in het overige der replicq vanaf articul 47 tot het einde niet anders vinden de dan eene herhaling in niet minder dan veertig volgende artikelen van hetgeen in zeven en veertig voorgaande artikelen reeds gezegd was.

Zal zig met geene wederlegging van hetzelve meer bezig houden daar hij overtuigend meend te hebben door te zien dat niet hij gedaagde de aanlegger reeel beleedigt heeft.

Maar zulks door de aanlegger aan hem gedaan is geworden.

Hij zal ten slotte dezer duplicq de rigterijke attentie nog doen observeren.

Dat tegen alle de getuigen des gedaagde niet een eenige woord sub A overgelegd art 31 en 32.

Als mede in de kondschap alhier annex sub B art 50, 51, 52, 53, 54 de onrustige en rusie makende aart van den aanlegger wel betragt.

En daar mede vergelijkt de vreedzame bedaardheid van de gedaagde die bewezen is door de verklaring van getuigen bij antwoord sub litt A te vinden.

Als mede door de verklaring van dertien getuigen sub B alhier annex art 70, 71 en 72.

Waaruit het blijkt dat de gedaagde en zijn broeders stille en ordentelijke menschen zijn.

Die geenzints liefhebbers zijn van twisten en rusie en deselve niet zullen aanvangen.

Dan kan de gedaagde niet twijffelen of de schale der gerechtigheid zal naar zijne zijde overhellen.

Daar er niet tegen hem kan worden ingebracht en hij nergens mede kan worden beschuldigt.

Hebbende hij alleen zig verdedigt tegen de dollen woede en rasernij van een boosaartig mensch wiens drift met die van de onredelijkste schepselen gelijk staat.

En waartegen de verdediging niet alleen geoorloofd maar een natuurlijke pligt is.

Doctis et necessitas barbaris et mosgentibus et feris natura ipsa praescripsit ut omnem semper vim qua cum que ope possenta corpore a capite a vita sua propulxarent cicero pro milone cap 4.

Adversus periculum naturalis ratio permittit se defendere l 4 pr ff ad leg aquil.

Jure hoc evenit ut quod quis que obtutelum corporis sui fecerit jure fecisse exis timetur.

Est haec non scripta sed natalex quam non didicimus accepimus legimus varum ex natura ipsa arripuimus hausimus ex pressimus ad quam non docti sed facti non instituti sed inbuti sumus.

Ut si vita nostra in aliquos insidias si in vein intela aut latrorium aut nimica rum incidisset omnis honesta ratio esset expedienda salutis cicero pro milone C 4.

Hier mede houd de gedaagde zig genoegzaam verdedigt tegen de temeraire en vexatoire actie des aanleggers.

Zullende dezelve daar hij niet tegenstaande zoo veele getuigen die tegen hem zijn opgestaan en bij antwoord zijn geapliceert.

Nogthans in zijne pleitzugt is voortgevaren de kosten door hem veroorzaakt niet kunnen ontgaan.

Hebbende de gedaagde hoegenaamt niets ten zijnen lasten waardoor de compensatie derzelve kosten in eenige aanmerking zoude kunnen komen.

De gedaagde doet also onder meermalige imploratie van het nobilis simum judicis officium omni meliori modo persisteren bij de genome contra conclusie met herhaalde eisch van kosten.

C.G. van Baerle dr.

Vraagarticulen om daarop ter instantie van Jan Harmen Wissink na voorgegaane wettige citatien en erinneringe van de zwaare straffe des meineds en daarop in forma geprasteerden eede gerichtelijk te ondervraagen:

Engelbert Kuiper (*1755) en zijne vrouw Geertruyd Gorkink (*1764).

Ouderdom en verwandschap ?

Zegt eerste getuige Engelbert Kuiper zeven a agt en veertig jaar oud en onverwand tot producent te zijn.
Tweede getuige Geertruid Gorkink zegt in haar twee en veertigste jaar oud en tot producent onverwand te weezen.

Aan getuigen te vertoonen het annexe attest sub A hetwelk verzogt word met het vidumus te beteekenen en aan getuigen te vraagen of zij niet moeten bekennen hetzelfde eigenhandig onderteekend te hebben.
Zegt eerste getuige het aan hem vertoonde voorgelezen en met het vidimus van heeden door dit gerichte beteekende attest eigenhandig onderteekent te hebben.

Tweede getuige zegt het aan haar vertoonde voorgelezen en met het vidimus van heeden beteekende attest eigenhandig onderteekent te hebben.

En of hetzelfde niet de zuivere en oprechte waarheid inhoud ?

Zegt eerste getuige dat hetzelfde de zuivere waarheid behelst.

Tweede getuige zegt dat het in allen deele de zuivere waarheid inhoud.

Ik Wilhelm Hulsken Richter van Kedingen certificeere mits deezen dat voor mij en assessoren welke waren H. van de Sagekuile en Willem Kevelham na vooraf gegaane citatien persoonlijk gecompareert en erscheenen zijn de in het hoofd dezes gemelde getuigen en dat dezelve na erinneringe van de zwaare straffe des meineeds en daarop geprasteerden eede op voorenstaande vraagarticulen hebben gedeponeed zoo en in diervoegen als onder ieder derzelver staat geregistreert.

Des ten oirconde hebbe deeze geteekend en gezegeld.

Goor den 20 febr. 1808.

W. Hulsken rigter

Vidimus in judicio. Goor den 20 febr. 1808.

W. Hulsken rigter

Attesteeren en verklaaren wij ondergeschrevenen Engelbart Kuiper en mijn huisvrouw Geertruid Gorkink dat ons in den jaar 1806 in november Jan Heilersig en zijn ehvrouw Jenneken Kerkmeyers eerst zeer sterk verzogt hebben aan bovengemelde Geertruid Gorkink dat zij voor hun een valschen eede zoude doen, hetwelke gemelde Geertruid Gorkink hun gemelde Jan Heilersig en zijn vrouw heeft geweigerd en zulks niet willen doen.

Kort daarna heeft Jan Heilersig eerstgemelde Bart Kuiper heel sterk willen overhellen dat hij zijn vrouw tot den valschen eed zoude aanpraaten om die voorgemelde Jan Heilersig zijn vrouw te doen, in zaken tegen de weduwe Warmelink (*Hendrica Kwaks*) omdat land van het erve Tijink onder Herike, den valschen eed zoude daarin bestaan dat de weduwe Warmelink een aandeel aan gemelde land zoude hebben.

Meergemelde Jan Heilersig zig tegen Engelbart Kuiper en zijn vrouw gezegd zij met eenen valschen eed, daarop zulke wijze dat moeste de weduwe Warmelink aan gemeld land als dat haar daar een portie toebehoorde op zulke wijze te werke gaan.

Dadelijk hebben gemelde Jan Heilersig en des huisvrouw Jenneken Kerkmeyers aan hier vooren gemelde Engelbart Kuipers zijn vrouw Geertruid Gorkink aangeboden voordat zij den valschen eed zoude doen drie gulden en een zazen jak; dat zij nog meer zoude hebben zoude haar wel geworden, zeiden Jan Heilersig tegen Engelbart Kuipers en zijn ehvrouwe Geertruid Gorkink.

De ondergeschrevenen certificeeren door dezen het hier voorenstaande de waarheid te zijn, zulks ten allen tijde bereid zijn om hetzelfde met eede te kunnen bevestigen.

In oirconde der waarheid is deeze eigenhandig onderteekend om te kunnen strekken als na regten

Actum Markelo den 6 January 1808.

Engelbart Kuypers Geertruy Gorkyнк

Vraagarticulen om daarop ter instantie van Jan Harmen Wissink na voorgaande wettge citatien en erinneringe van de zwaare straffe des meineeds en daarop in forma gepresteerden eede gerigtelijk te ondervraagen:

1. Harmen Heuten (*Sanderman of Leusman *1775*)

2. de vrouw van H. Heuten (*Janna Kremer of Heuten *1783*)
3. Hendrik Leusman (*Sanderman *1783*)
4. Hendrik Leuverink (**1779*)
5. Jan Hendrik Krijgsman (**1764*)
6. Hendrik Hiddink (*Stoelhorst *ca1759*)
7. Geese Hiddink (*Kloeken *1772*)
8. Arend Paasscher (**1785*) knegt bij Meenderink
9. Jan Mentink (**1789*) knegt van Roesink
10. Hendrika Wannink (**1780*) meid van Roesink
11. (Beren-)Diene Wannink (**1786*)
12. Gerrit Hendrik Krabbenbos (**1774*)
13. Hendricus Wibbelink (**1778*)

Ouderdom en verwantschap ?

Zegt eerste getuige H. Heuten in zijn 33e jaar oud en tot producent onverwant te zijn.

Tweede getuige, de vrouw van H. Heuten, zegt 25 jaar oud te zijn en dat de vrouw van producent haar halve nicht is.

Derde getuige H. Leusman zegt om de 25 jaar oud en tot producent onverwant te weezen.

Vierde getuige H. Leuverink zegt 26 jaar oud en tot producent onverwant te zijn.

Vijfde getuige J.H. Krijgsman zegt om de 50 jaar oud en onverwant te weesen.

Zesde getuige H. Hiddink zegt ongeveer 40 jaaren oud en onverwant te zijn.

Zevende getuige Geese Hiddink zegt ongeveer 30 jaar oud en onverwant te zijn.

Agtste getuige Arend Paasschers zegt om de 20 jaar oud en onverwant te zijn.

Neegende getuige Jan Mentink zegt in het 19e jaar oud en onverwant tot producent te weesen.

Tiende getuige Hendrika Wannink zegt om de 25 jaar oud en tot producent onverwant te zijn.

Elfde getuige Diena Wannink zegt in het 22e jaar oud te zijn en dat de vrouw van producent en getuiges moeder halve nichten zijn.

Twaalfde getuige G.H. Krabbenbos zegt om de 33 jaar oud en tot producent onverwant te zijn.

Dertiende getuige H. Wibbelink zegt om de 28 jaar oud en tot producent onverwant te zijn.

Zijn getuigen op den 1 January 1807 ten huize van J.H. Gorkink te Markulo geweest toen aldaar op gemelde tijd rusie en slagerie is voorgevallen ?

Zegt eerste getuige op de gevraagde tijd ten huize van J.H. Gorkink te Marculo geweest te zijn wanneer aldaar slagerie voorviel.

Tweede getuige zegt op de gevraagde tijd aldaar geweest te zijn wanneer er rusie en slagerie voorviel.

Derde getuige zegt ja destijds aldaar te zijn geweest.

Vierde getuige zegt ja destijds aldaar te zijn geweest.

Vijfde getuige zegt neen ik ben toen aldaar niet in het huis geweest.

Zesde getuige zegt ja op de gevraagde tijd ten huize van J.H. Gorkink geweest toen er rusie en slagerie is voorgevallen, dog het begin daarvan niet gezien hebben.

Zeevende getuigin zegt ja destijds toen er rusie aan het huis van J.H. Gorkink was aldaar tegenwoordig ben geweest.

Agtste getuige zegt ik ben op de gevraagde tijd ten huize van J.H. Gorkink geweest wanneer aldaar rusie en slagerie was.

Neegende getuige zegt ik ben op de gevraagde tijd aldaar geweest toen er rusie en slagerie is voorgevallen.

Tiende getuigin zegt meede voor het huis destijds van J.H. Gorkink geweest te zijn toen er rusie was, maar niet in het huis van denzelven.

Elfde getuigin zegt ik ben wel op dien dag in het huis van J.H. Gorkink geweest, dog toen ik er was, was er geen rusie of slagerie.

Twaalfde getuige zegt wel aan het huis van Gorkink op de gevraagde tijd te zijn geweest, dog geen rusie of slagerie gezien te hebben.

Dertiende getuige zegt neen ik ben daar niet geweest.

Aan 1e, 2e, 3e getuige te vraagen:

Kennen getuigen de persoon van Jan Heilersig ?

Zegt eerste getuige Jan Heilersig wel te kennen.

Tweede getuigin zegt Jan Heilersig wel te kennen.

Derde getuige zegt ja wel.

Was deze op den 1 januari 1807 meede ten huize van de gemelde J.H. Gorkink te Marculo tegenwoordig gelijk met de getuigen ?

Zegt eerste getuige ja toen was deeze persoon aldaar ook.

Tweede getuige zegt ik hebbe hem op die tijd aldaar niet gezien.

Derde getuige zegt ik hebbe Jan Heilersig daar niet gezien.

Getuigen weeten wel dat op den 1 januari 1807 ten huize van J.H. Gorkink te Marculo tusschen zekere lieden hevige rusie is geweest ?

Zegt eerste getuige dat er toen op den 1 jan. 1807 tusschen eenige lieden hevige rusie is geweest.

Tweede getuigin zegt het gevraagde alzo te zijn.

Derde getuige zegt ik weet wel dat op die dag tusschen eenige lieden aldaar heevige rusie was.

Zodat er zelfs tusschen zommige slagerijen zijn voorgevallen ?

Zegt eerste getuige ja dat er toen tusschen eenige slagerije voorgevallen.

Tweede getuigin zegt slagerije hebbe ik niet gezien.

Derde getuige zegt ik hebbe geen slagerije gezien.

Getuigen waaren immers toen die rusie en slagerije ten huize van J.H. Gorkink plaats had op den 1 jan. 1807 meede aldaar tegenwoordig ?

Zegt eerste getuige ik was er tegenwoordig wanneer er slagerije plaats had.

Tweede getuigin zegt ik hebbe toen wel gezien dat er rusie was, dog slagerije hebbe niet gezien.

Derde getuige zegt ik was er tegenwoordig toen de rusie er was.

Zodat getuigen dan ook wel hebben gezien dat Jan Heilersig meede in die rusie en slagerije is begreepen geweest en meede heeft geslagen ?

Zegt eerste getuige ik hebbe Jan Heilersig er wel gezien, dog niet dat hij meede geslagen heeft.

Tweede getuige zegt hier van niet te weeten.

Derde getuige zegt daar weet ik niet af.

Als meede dat hij Jan Heilersig zig gevoegd hadde bij zekere G.H. Lammertink die toen de eerste aanvegter en rusiemaker geweest is.

Zegt eerste getuige ik hebbe wel gezien dat Jan Heilersig met G.H. Lammertink ophielde welke de eerste rusiemaker meede was.

Tweede getuige zegt ik hebbe Jan Heilersig aldaar niet gezien.

Derde getuige zegt daar hebbe ik meede niet van gezien.

Aan 3e, 4e, 5e getuige te vraagen:

Kennen getuigen de zusters van G.H. Lammertink ?

Zegt derde getuige die wel te kennen.

Vierde getuige zegt ja die ken ik wel.

Vijfde getuige zegt de zusters van G.H. Lammertink wel te kennen.

Kennen getuigen de vrouw van H. Heuten ?

Zegt derde getuige ja wel.

Vierde getuige zegt ja die ken ik ook wel.

Vijfde verklaard die meede wel te kennen.

Moeten getuigen niet bekennen dat toen zij ter huize van J.H. Gorkink op den 1 jan. 1807 waaren gekoomen de zusters van G.H. Lammertink zig verscheiden schimpige en smaadelijke uitdrukkingen hebben veroorloofd in zonderheid op de schoolmeester J.H. Kloeke te Marculo ?

Zegt derde getuige daar hebbe niet van gehoord.

Zegt vierde getuige ja.

Vijfde getuige zegt dat hij wel schimpen als toen gehoord heeft, zeggende daar kooft ook nog een stromeuje aan, dog op wie nu zulks meinden weet getuige niet en dat zulks gedaan is van een meid die bij

Tibben gewoond heeft.

Als meede die geen die dien schoolmeester niet ongeneegen waaren ?

Zegt derde getuige dat meede niet te weeten.

Vierde getuige zegt ja.

Vijfde getuige zegt niet anders gehoord te hebben dan in den voorigen articul heeft gezegt.

Hebben die zusters toen ook de vrouw van H. Heuten met laster en schelden aangevallen ?

Zegt derde getuige dit meede niet te weeten.

Vierde getuige zegt ja.

Vijfde getuige zegt daar kan ik niet van zeggen.

En was er wel eenige rusie ten huize van J.H. Gorkink alvorens de zusters van G.H. Lammertink op voormelde wijze met schelden, schimpen en lasteren een aanvang hadden gemaakt ?

Zegt derde getuige dat weet ik meede niet.

Vierde getuige zegt neen dat voor het schimpen en schelden nog geen rusie hadde plaats gehad.

Vijfde getuige zegt neen.

Zodat getuigen met volle gerustheid kunnen en moeten verklaaren dat de zusters van G.H. Lammertink oorzaak hebben gegeven tot alle rusie die verder ten huize van J.H. Gorkink op den 1 jan. 1807 is voorgevallen ?

Zegt derde getuige dit meede niet te weeten.

Vierde getuige zegt ja de zusters van G.H. Lammertink van die rusie de oorzaak zijn geweest.

Vijfde getuige zegt daar weet ik niet af.

Vijfde getuige te vraagen:

Getuige zal ook zeer wel gezien hebben dat G.H. Lammertink onder dat schelden en rasen van zijne zusters op is gestaan en heeft een driebeen of stoel, zoals onder de banken gezet worden, opgenomen ?

Zegt vijfde getuige dat hebbe ik niet gezien.

En zal ook wel gezien hebben dat hij G.H. Lammertink met die driebeen of stoel op de producent en zijn broeders is aangeloopen ?

Zegt vijfde getuige dat hebbe ik ook niet gezien.

En dezelve gestooten heeft ?

Zegt vijfde getuige ook niet gezien.

En getuige zal moeten bekennen dat producent en zijn broeders toen buiten eenige rusie waaren ten huize van J.H. Gorkink ?

Zegt vijfde getuige ik hebbe wel gezien dat G.H. Lammertink een ijzeren driehoet in handen had wanneer er nog geen de minste rusie was, dog hebbe niet gezien dat die onder de banken heeft heen gekreegen en wanneer producent en zijn broers nog niet gezien heeft.

En dat dezelve te samen in vrede met nog eenige andere menschen stonden en praten en een bordel dronken ?

Zegt vijfde getuige ik hebbe toen producent en zijne broers toen niet gezien.

1e, 5e, 6e, 7e getuigen te vraagen:

Kenneken getuigen seekere W. Bijsters ?

Zegt eerste getuige die wel te kennen.

Vijfde getuige zegt ja die ken ik.

Zesde getuige zegt die ken ik wel.

Zevende getuigin zegt ja die ken ik wel.

Hebben de getuigen deeze W. Bijsters op den 1 jan. 1807 onder meer andere lieden ten huize van J.H. Gorkink te Marculo gezien ?

Zegt eerste getuige ik hebbe W. Bijsters op den 1 jan. 1807 ten huize van J.H. Gorkink gezien en zelfs met hem gedronken.

Vijfde getuige zegt ja ik hebbe W. Bijsters aldaar destijds onder meer anderen gesien.

Zesde getuige zegt ja ik heb W. Bijsters destijds en meer andere lieden ten huize van J.H. Gorkink te Marculo gezien.

Zeevende getuigin zegt ja ik heb hem toen daar wel gezien.

Was deze W. Bijsters aldaar meede tegenwoordig voordat de rusie die dien dag aldaar ten huize geweest is, was begonnen ?

Zegt eerste getuige ja hij was er al tegenwoordig voordat de rusie begon.

Vijfde getuige zegt dat W. Bijsters aldaar tegenwoordig was voordat de rusie begon.

Zesde getuige zegt dat W. Bijsters aldaar ten huize geweest is eer de rusie was begonnen.

Zeevende getuigin zegt toen ik aan het huis van J.H. Gorkink kwam was W. Bijsters daar al.

Of is hij onder dezelve binnen gekoomen ?

Zegt eerste getuige hij was er al.

Vijfde getuige zegt hij was voor de rusie al binnen.

Zesde getuige zegt zig te gedraagen aan art 24.

Zeevende getuigin zegt zig te gedraagen aan voorigen art 24.

Zodat hij geduurende die rusie aldaar tegenwoordig is geweest ?

Zegt eerste getuige toen de rusie begon was hij er, dog of zolang tot den einde toe er gebleeven is kan getuige niet zeggen.

Vijfde getuige zegt ik weet wel dat hij voor de rusie aldaar is geweest, dog of zo lang daar is gebleeven dat die ten einde was, weet getuige niet.

Zesde getuige zegt dat kan ik niet zeggen of W. Bijsters bij de rusie is geweest omdat getuige bij de rusie niet tegenwoordig is geweest ten einde toe.

Zevende getuigin zegt ja dat hij bij de rusie tegenwoordig is geweest.

Hebben getuigen niet duitelijk als toen gezien dat deeze W. Bijsters niet beschonken maar naar het den getuigen toescheen nugteren en bekwaam was ?

Zegt eerste getuige ik kon niet zien dat W. Bijsters beschonken was.

Vijfde getuige zegt zo lang hem gezien heeft niet onbekwaam was.

Zesde getuige zegt toen ik hem gezien heb was hij wel bequaam en nugteren.

Zevende getuigin zegt niet hebben kunnen zien dat hij beschonken was maar wel nugteren.

Aan de getuigen 8 en 9 te vraagen:

Kennen getuigen zekere Arend Jan Boman schaapherder bij Meenderink ?

Zegt agtste getuige Arend Jan Boman schaapherder bij Meenderink wel te kennen.

Neegende getuige zegt die wel te kennen.

Hebben de getuigen dezen Arend Jan Boman op den 1 jan. 1807 gezien ten huize van J.H. Gorkink te Marculo ?

Zegt agtste getuige ja ik hebbe hem destijds daar gezien.

Negende getuige zegt ja ik hebbe Arend Jan Boman den 1 jan. 1807 gezien ten huize van J.H. Gorkink te Marculo.

Moeten getuigen niet bekennen dat Arend Jan Boman op tijd en plaatse voormeld was toen terzelter tijd aldaar rusie is geweest tusschen diverse lieden ?

Zegt agtste getuige ja hij was daar destijds ook tegenwoordig toen er de rusie was.

Neegende getuige zegt ja dat Arend Jan Boman ook aldaar was toen er rusie tusschen verscheiden lieden was.

Moeten getuigen niet bekennen dat Arend Jan Boman in de gemelde rusie niet meede heeft gedaan en niet meede heeft geslagen ?

Zegt agtste getuige dat hij niet gezien heeft dat Arend Jan Boman in de rusie meede heeft gedaan of meede geslagen heeft.

Negende getuige verklaard dat ik gezien hebbe, heeft hij daarin geen deel gehad.

1e, 2e, 3e, 6e, 7e, 12e getuigen te vraagen:

Kenneken getuigen H. Leuverink ?

Zegt eerste getuige die ook wel te kennen.

Tweede getuige zegt ja.

Derde getuige zegt die ken ik wel.

Zesde getuige zegt ja die ken ik wel.

Zeevende getuigin zegt ja wel.

Twaalfde getuige zegt H. Leuverink wel te kennen.

Is deeze meede ten huize van J.H. Gorkink te Marculo geweest op den 1 jan. 1807 ?

Zegt eerste getuige ja die was er toen ook.

Tweede getuigin zegt ja die was er toen ook.

Derde getuige zegt die was er destijds ook.

Zesde getuige zegt ja dat hij op den 1 jan. 1807 ten huize van J.H. Gorkink is geweest.

Zeevende getuigin zegt ja dat hij daarop die tijd aan het huis van J.H. Gorkink te Marculo is geweest.

Twaalfde getuige zegt ja die is er toen geweest.

En zulks voor en geduurende de rusie die op de gemelde tijd aldaar plaats heeft gehad ?

Zegt eerste getuige die was er ook voordat de rusie er was en ook geduurende dezelve.

Tweede getuigin zegt hij was er toen de rusie begon, dog of tot den einde toen gebleeven is weet getuige niet.

Derde getuige zegt ja voor en ook in die tijd dat de rusie plaats had, daar geweest is.

Zesde getuige zegt dat kan ik niet zeggen of hij geduurende de rusie tegenwoordig is geweest omdat getuige er toen niet was maar voor die tijd wel.

Zevende getuigin zegt dat hij toen de rusie op gemelde tijd plaats had daar geweest, dog voor die tijd weet getuige niet omdat getuige voordat de rusie begon daar nog niet was.

Twaalfde getuige zegt ik hebbe er geen rusie gezien en weet hier niet af.

1e getuige te vraagen:

Is getuige op de gemelde tijd door deeze H. Leuverink ten huize van J.H. Gorkink te Marculo op een bordel verzogt geworden ?

Zegt eerste getuige het gevraagde zo te weezen.

En is hij met hem alzo binnen dat huis van J.H. Gorkink op den 1 jan. 1807 geweest ?

Zegt eerste getuige met hem in het huis van J.H. Gorkink destijds geweest is.

8e, 9e, 10e en 11e getuigen te vraagen:

Kennen de getuigen Egbert Altena knegt van Loos ?

Zegt agtste getuige deeze wel te kennen.

Negende getuige zegt Egbert Altena knegt van Loos wel te kennen.

Tiende getuigin zegt ja die ken ik wel.

Elfde getuigin verklaard Egbert Altena knegt van Loos wel te kennen.

Is deeze Egbert Altena op den 1 january 1807 meede ten huize van J.H. Gorkink te Marculo geweest ?

Zegt agtste getuige ja.

Negende getuige zegt die was ook op den 1 jan. 1807 ten huize van J.H. Gorkink te Marculo.

Tiende getuigin zegt dat weet ik niet.

Elfde getuigin zegt ik hebbe hem in het huis niet gezien.

En zulks voor en geduurende de tijd dat aldaar rusie en slagerije heeft plaats gehad ?

Zegt agtste getuige ik hebbe hem in den beginne der rusie aldaar gezien.

Negende getuige zegt die was er ook toen de rusie en slagerije aldaar plaats had.

Tiende getuigin zegt dit meede niet te weeten.

Elfde getuigin verklaard dit niet te weeten.

Getuigen moeten immers bekennen dat deze Egbert Altena niet meede geslagen heeft.

Zegt agtste getuige dat ik gezien hebbe niet.

Negende getuige zegt neen die heeft niet meede geslagen.

Tiende getuigin zegt dat hebbe ik niet gezien.

Elfde getuigin verklaard dit niet gezien te hebben.

4e en 9e getuigen te vraagen:

Kennen getuigen de castelein J.H. Gorkink te Marculo ?

Zegt vierde getuige die ken ik wel.

Negende getuige zegt die zeer wel te kennen.

Getuigen zullen de gemelde J.H. Gorkink ten zijnen huize op den 1 jan. 1807 immers wel hebben gezien ?

Zegt vierde getuige ja die heb ik ten zijnen huize op de gevraagde tijd wel gezien.

Negende getuige zegt ja ik hebbe hem destijds wel gezien.

Kennen getuigen Egbert Altena de knegt van Loos ?

Zegt vierde getuige ja die ken ik wel.

Negende getuige zegt die ook wel te kennen.

Getuigen hebben immers gezien dat deeze J.H. Gorkink gemelde Egbert Altena op den 1 jan. 1807 ten zijnen huize met een tang geslagen heeft ?

Zegt vierde getuige ja dat heb ik gezien dat J.H. Gorkink gemelde Egbert Altena met de tang op de rug geslagen heeft.

Negende getuige zegt dat is zo, dat hebbe ik gezien.

Als meede dat Egbert Altena zig daartegen niet te weer heeft gesteld ?

Zegt vierde getuige neen dat heb ik niet gezien dat Egbert Altena zig daartegen te weer heeft gesteld.

Negende getuige verklaard dat Egbert Altena zig niet te weer stelde.

12e en 13e getuigen te vraagen:

Getuigen kennen immers wel zekere Jan Hendrik Nijland knegt bij Breukink ?

Zegt twaalfde getuige J.H. Nijland knegt bij Breukink wel te kennen.

Dertiende getuige zegt ja die wel te kennen.

Is deeze op den 1 jan. 1807 ten huize van J.H. Gorkink te Marculo tegelijk met de getuigen geweest ?

Zegt twaalfde getuige ja ik hebbe hem daar toen ook gezien.

Dertiende getuige zegt ik hebbe hem op straat staande destijds wel, op de kamer van Boskamp bewoond, zien staan.

Hebben getuigen toen gezien dat er aldaar op voormelde tijd heevige rusie tusschen diverse lieden heeft plaats gehad ?

Zegt twaalfde getuige geen rusie op voormelde tijd aldaar gezien te hebben maar wel dat zij elkander dringden.

Dertiende getuige zegt neen dat hebbe niet gezien.

En dat J.H. Nijland geduurende dezelve met een kaer heeft geloopt en meede deelgenoomen in de slagerije die aldaar toen is voorgevallen ?

Zegt twaalfde getuige ik hebbe J.H. Nijland met een kaer voor de deur op straat zien staan maar niet in het huis en hebbe niet gezien dat geslagen heeft.

Dertiende getuige zegt ik hebbe hem wel met een kaer zien lopen, dog hebbe niet gezien dat geslagen heeft.

4e getuige te vraagen:

Getuige kent G.H. Lammertink immers wel ?

Zegt vierde getuige ja die ken ik wel.

Heeft deezen G.H. Lammertink voor ongeveer zes jaaren wanneer getuige de schaapen hoedede voor zijn broeder Jan Leuverink met getuige rusie gezogt ?

Zegt vierde getuige dat G.H. Lammertink te dier tijd getuige de schaapen hoedede voor getuiges broeder Jan Leuverink rusie met getuige gezogt heeft en dat denzelven na getuige met een stok geslagen heeft.

Door de getuige te dwingen om met de schaapen vandaar te drijven ?

Zegt vierde getuige ja en dat getuige in het geheel niet op zijn land met de schaapen is geweest.

En was getuige met de schaapen niet op landen alwaar hij vrij hoeden mogt ?

Zegt vierde getuige op zulke landen de schaapen heeft gehoed daar getuige zulks vrij doen mag.

Zonder dat dezelve landen aan Lammertink behoorden of dat G.H. Lammertink daaraan eenig recht of over dezelve eenige beschikking had ?

Zegt vierde getuige dat die landen daar getuige destijds de schaapen op heeft gehoed geen eigen land of landen van G.H. Lammertink waaren en ook niet dat denzelven daar eenig recht aan had.

12e getuige te vraagen:

Getuige kent immers G.H. Lammertink zeer wel ?

Zegt twaalfde getuige ja die ken ik wel.

Moet getuige niet bekennen dat deeze G.H. Lammertink met de getuige tegeijk op de laatste Logchemse kermis is geweest ?

Zegt twaalfde getuige ik hebbe G.H. Lammertink wel op de laatste Logchemse kermis gezien wanneer ik er ook was.

Begon G.H. Lammertink aldaar toen rusie met de getuige ?

Zegt twaalfde getuige bij zijn weten niet.

Door den getuige uit te lagchen en op denzelven te schimpen ?

Zegt twaalfde getuige dat hij toen wel lachte, dog weet niet waarom.

Heeft getuige zijne billijke gevoeligheid deswegens maar niet ontveinst om buiten rusie te blijven ?

Zegt twaalfde getuige neen.

Alle getuigen te vraagen:

Kennen de getuigen de personen van Gerrit Stoelhorst, Teunis Stoelhorst, Jan Heilersig, deszelvs vrouw Jenneken Kerkemeyer, Jan Hendrik Nijland, Jan Hendrik Koelers zoon van Koel Gerrit, Gerrit Jan Dijkink hospes in de Zwaan, Jan Hendrik Hoevink knecht van Lammert Daalwijk, J.H. Gorkink, Arend Lodeweeges en Gerrit Jan Lodeweeges ?

Zegt eerste getuige de in deezen gevraagde articul gemelde personen alle wel te kennen.

Tweede getuigin zegt die alle wel te kennen.

Derde getuige verklaard de in deezen articul opgenoemde personen alle te kennen.

Vierde getuige zegt ja die gevraagde personen alle wel te kennen.

Vijfde getuige verklaard die alle te kennen.

Zesde getuige zegt ja die kenne ik alle wel.

Zevende getuigin zegt ja die kenne ik alle wel.

Agtste getuige verklaard die alle wel te kennen.

Neegende getuige verklaard deeze personen alhier genoemd wel te kennen.

Tiende getuigin zegt die alle wel te kennen.

Elfde getuigin zegt alle gevraagde personen wel te kennen, uitgezonderd niet Jan Hendrik Koelers.

Twaalfde getuige zegt alle de gevraagde personen wel te kennen.

Dertiende getuige zegt de opgenoemde personen alle wel te kennen.

Weeten getuigen niet zeer wel dat alle deeze lieden vrinden zijn van G.H. Lammertink ?

Zegt eerste getuige zo niet beeter weet of alle deeze gevraagde personen zijn vrinden van G.H.

Lammertink.

Tweede getuigin zegt wel te weeten dat zij veel verkeerung zamen houden.

Derde getuige verklaard ja zo ver gezegt word.

Vierde getuige zegt dat weet ik niet.

Vijfde getuige zegt ja dat zij alle goede vrinden zijn van G.H. Lammertink.

Zesde getuige zegt ja dat zij alle goede vrinden van G.H. Lammertink zijn.

Zeevende getuigin zegt ja dat zullen zij misschien wel weeten.

Agtste getuige verklaard zo niet beeter weet als ja.

Negende getuige zegt ja zo ver hij weet.

Tiende getuigin zegt hiervan niet te weeten.

Elfde getuigin zegt daarvan niet te weeten.

Twaalfde getuige zegt hiervan niet te kunnen zeggen.

Dertiende getuige zegt daar niet van te weeten.

En denzelven zeer geneegen zijn in de proceduure die deze G.H. Lammertink tegen de producent aan het gericht van Kedingen thans aanhangig is, heeft ?

Zegt eerste getuige ja zo niet beeter weet.

Tweede getuigin zegt dat weet ik niet.

Derde getuige zegt ja zo er gezegt word.

Vierde getuige zegt ja.

Vijfde getuige zegt ja dat zij alle geneegen zijn in de proceduure die Wissink tegen Lammertink heeft, voor Lammertink.

Zesde getuige zegt ja dat zij alle daartoe geneegen zijn.

Zeevende getuigin zegt dat zij daar alle wel toe geneegen zijn.

Agtste getuige verklaard zo ver hem bewust is zijn zij daarin G.H. Lammertink wel geneegen.
Negende getuige zegt zo hij niet anders weet ja.
Tiende getuigin zegt hiervan onbewust te zijn.
Elfde getuigin verklaard dit niet te weten.
Twaalfde getuige zegt hiervan niet te kunnen zeggen.
Dertiende getuige zegt hiervan meede niet te weten.
Is de rede van die geneegtheid ook daarin geleegen dat alle de voormelde lieden tegen de benoeming van J.H. Kloeke tot schoolmeester te Marculo geweest zijn ?
Zegt eerste getuige dat na zijn gedagten daarin de vriendschap van G.H. Lammertink met de voormelde lieden bestaat.
Tweede getuigin zegt dat de voormelde lieden alle tegen de Kloeke als schoolmeester geweest zijn.
Derde getuige zegt ja zo er meede gezegd word zou het daarin geleegen zijn.
Vierde getuige zegt dat die geneegtheid zo getuige niet beeter weet daaruit voortkomt.
Vijfde getuige zegt ja dat daar veel oneenigheid door ontstaan is.
Zesde getuige zegt ja dat die geneegtheid daar wel door ontstaan zal zijn.
Zevende getuigin zegt ja dat die geneegtheid daar wel door ontstaan is.
Agtste getuige verklaard ja dat de voornaamste reden wel zal zijn.
Negende getuige zegt dat dit de voornaamste reden wel zal weezen.
Tiende getuigin zegt hiervan meede niet te weten.
Elfde getuigin zegt hiervan meede onbewust te zijn.
Twaalfde getuige zegt hiervan meede niet te weten.
Dertiende getuige zegt hiervan meede niet te weten.
Zijn de getuigen niet overtuigd dat alle in articul 60 opgenoemde personen partijdig zijn tegen de producent ?
Zegt eerst getuige ja daar zijn zij geen vrienden meede.
Tweede getuigin zegt ja zo ver zij weet zijn zij partijdig tegen producent.
Derde getuige zegt ik weet het niet, maar zo er gezegd wierd ja.
Vierde getuige zegt ja.
Vijfde getuige zegt ja dat alle die opgenoemde personen partijdig zijn tegen producent.
Zesde getuige zegt ja dat alle die genoemde personen daarom partijdig zijn tegen producent.
Zevende getuigin zegt ja dat zijn zij.
Agtste getuige zegt ja zo ver hij weet.
Negende getuige verklaard ja.
Tiende getuigin zegt hiervan meede niet te weten.
Elfde getuigin zegt dit meede niet te weten.
Twaalfde getuige zegt hiervan meede niet te kunnen zeggen.
Dertiende getuige zegt dit weet ik meede niet.
En zulks om reden dat hij producent den schoolmeester J.H. Kloeke te Marculo niet ongeneegen was ?
Zegt eerste getuige dat zulks wel de voornaamste oorzaak zoude zijn.
Tweede getuigin zegt ja dat het daarom is.
Derde getuige zegt om die reden zoude het weezen.
Vierde getuige zegt ja dat dit de reden wel zal zijn.
Vijfde getuige zegt dat het zeeker om die reden zal zijn.
Zesde getuige zegt ja dat het om die reeden is.
Zevende getuigin zegt ja dat de partijdigheid om die reeden.
Agtste getuige verklaard ja om die reden.
Negende getuige zegt dat het om die reden voornaamlijk is.
Tiende getuigin verklaard dit meede niet te weten.
Elfde getuigin verklaard hiervan meede onbewust.
Twaalfde getuige verklaard dat zij wel eenigzints picantig op producent zullen zijn.
Dertiende getuige zegt hiervan niet te weten.

Getuigen kennen zeer wel Jan Hendrik Nijland ?

Zegt eerste getuige ja die ken ik wel.

Tweede getuigin zegt die wel te kennen.

Derde getuige verklaard ja.

Vierde getuige zegt ja die ken ik wel.

Vijfde getuige zegt ja.

Zesde getuige zegt ja.

Zeevende getuigin zegt ja die ken ik wel.

Agtste getuige verklaard die wel te kennen.

Negende getuige zegt die ken ik wel.

Tiende getuigin zegt die wel te kennen.

Elfde getuigin zegt die ken ik wel.

Twaalfde getuige zegt die wel te kennen.

Dertiende getuige zegt ik ken hem wel.

Is het niet algemeen bekend dat dezen J.H. Nijland bezwangerd heeft de zuster van G.H. Lammertink ?

Zegt eerste getuige ja.

Tweede getuigin zegt ja.

Derde getuige verklaard dat dit algemeen bekend is.

Vierde getuige zegt dat zulks algemeen gezeid word.

Vijfde getuige zegt ja.

Zesde getuige zegt ja.

Zevende getuigin zegt ja dat zulks word gezegd.

Agtste getuige zegt dat is algemeen bekend.

Neegende getuige zegt ja dat is zo.

Tiende getuigin zegt zo er gezegd word ja.

Elfde getuigin zegt zo er gezegd word is dit zo.

Twaalfde getuige zegt ja.

Dertiende getuige zegt ja.

En dat de zuster van G.H. Lammertink daarvan kraamen moet, waarschijnlijk maay eerstkoomende of daaromtrent ?

Zegt eerste getuige ja zo er algemeen gezegd word.

Tweede getuigin verklaard ja zo niet beeter weet.

Derde getuige verklaard ja dit word er gezegd.

Vierde getuige zegt ja zo als er gezeid word.

Vijfde getuige zegt ja dat het zo wel weezen zal.

Zesde getuige zegt ja.

Zevende getuigin zegt ja dat het wel zo weezen zal.

Agtste getuige verklaard dat zij daarvan kraamen moet zo er gezegd word.

Negende getuige zegt ja zo er gezegd word.

Tiende getuigin zegt dit word algemeen gezegt.

Elfde getuigin zegt ja dat zij in de kraam moet, dog weet niet tegen wat tijd.

Twaalfde getuige zegt ja dat zij kraamen moet, dog getuige weet niet tegen wat tijd.

Dertiende getuige zegt dat weet ik niet wanneer.

Zijn J.H. Nijland en de zuster van G.H. Lammertink voornoemd niet in ondertrouw opgenoomen en als zodaanig geproclameerd ?

En staan dezelve zo als men het noemd thans niet onder de gebooden ?

Zegt eerste getuige dat zij thans reeds zijn getrouwd.

Tweede getuigin zegt zij zijn reeds al getrouwd.

Derde getuige verklaard zij zijn al getrouwd.

Vierde getuige zegt ja zij zijn al reeds getrouwd.

Vijfde getuige zegt zij zijn gepasseerde zondag reeds getrouwd.

Zesde getuige zegt dezelve zijn reeds gepasseerde zondag getrouwd.
Zeevende getuigin zegt dat dezelve reeds gepasseerde zondag zijn getrouwd.
Agtste getuige zegt zij zijn al reeds getrouwd.
Negende getuige zegt zij zijn al getrouwd.
Tiende getuigin zegt deeze personen zijn reeds getrouwd.
Elfde getuigin zegt zij zijn al getrouwd.
Twaalfde getuige zegt dat zij reeds zijn getrouwd.
Dertiende getuige zegt zij zijn al reeds getrouwd.
Getuigen kennen immers zeer wel de producent en zijne broeders ?
Zegt eerste getuige die zeer wel te kennen.
Tweede getuigin verklaard die wel te kennen.
Derde getuige zegt die te kennen.
Vierde getuige zegt ja die ken ik wel.
Vijfde getuige zegt ja die wel te kennen.
Zesde getuige zegt ja heel goed.
Zeevende getuigin zegt ja die ken ik wel.
Agtste getuige zegt ja wel.
Negende getuige zegt die wel te kennen.
Tiende getuigin zegt ja die ken ik wel.
Elfde getuigin zegt producent en zijn broers wel te kennen.
Twaalfde getuige zegt die zeer wel te kennen.
Dertiende getuige zegt ja die wel te kennen.
En weten ook wel dat de producent en zijne broeders stille en ordentelijke menschen zijn ?
Zegt eerste getuige ik hebbe er ooit geen onordentelijkheid aan bevonden en ook niet van gehoord.
Tweede getuigin zegt ik weet niet dat zij iemand wat misdoen.
Derde getuige zegt ja.
Vierde getuige zegt ja zo verre mij daarvan bewust is.
Vijfde getuige zegt ja dat die met een ieder wel kunnen omgaan.
Zesde getuige zegt ja dat het ordentelijke lieden zijn, ik heb er mijn leeven niets van gehoord dat dezelve onordentelijk waaren of zijn geweest.
Zevende getuigin zegt ik weet niet anders en ik heb er ook niet van vernoomen of het zijn ordentelijke menschen.
Agtste getuige zegt zo niet anders weet ja.
Negende getuige zegt dit wel te weten.
Tiende getuigin zegt zo ver zij weet ja.
Elfde getuigin zegt ja zo zij niet anders weet of ondervonden heeft.
Twaalfde getuige verklaard ja zo ver hem bewust is.
Dertiende getuige zegt ja zo hij niet anders weet.
Die geenzints liefhebbers zijn van twisten en rusien en deselve niet zullen aanvangen ?
Zegt eerste getuige dat zij geen liefhebbers van rusie of twisten zijn.
Tweede getuigin zegt ik heb er geen ondervinding van en ook niet van gehoord.
Derde getuige zegt daar hebbe nooit van gehoord.
Vierde getuige zegt neen dat zijn zij niet.
Vijfde getuige zegt die haar eerst niet en doet ook geen rusie zullen maaken.
Zesde getuige zegt neen daar heb ik nooit van gehoord.
Zeevende getuigin zegt neen daar heb ik nooit van gehoord of van vernoomen.
Agtste getuige zegt dat hij weet niet.
Negende getuige zegt dat zij geen rusiemaakers zijn.
Tiende getuigin zegt dat zij niet weet dat rusiemaakers zijn.
Elfde getuigin zegt dat het geen rusiemaakers zijn.
Twaalfde getuige zegt neen dat zijn zij niet.

Dertiende getuige zegt ja zo ver hij weet geen rusie maken.

Ik W. Hulsken Rigter van Kedingen certificere kragt deses dat voor mij en assessoren welke waeren H. van de Sagekuile en Jan de Wilte na voorgaende citatien persoonlijk gecompareerd en erschienen zijn de in het hoofd deses gemelde getuigen welke nae erinneringe van de zwaere straffe des meineds en daerop in forma geprasteerden eed tot God almagtig op ieder der vorenstaande vraagarticulen hebben gedeponereerd zoals daer onder geregistreerd staat.

Des ten oirconde hebbe dese getekend en gezegeld.

Goor den 25 febr. 1808.

W. Hulsken regter

Memorie van verschotten, gangen en verteringen toekomende J.H. Wissink in zaken tegen G.H.

Lammertink

1807 maart

Citatie ontvangen hebbende om vanwege G.H. Lammertink te zien dienen van eisch en aanspraak, begeve mij daarmede naar Goor en conferere daarover eerst proc. W. Jalink en daarna reyze naar Zwolle en spreek over deze zaak zeer lange de advocaat van Baerle, voor vacatie drie dage f 3

Voor paardehuur en vertering 3 dagen en een nagt f 7

Voor vacatie na Goor tot comparitie op den eisch en aanspraak 1 1/2 uur afstands f 1

De gang en vertering f 1-2

Jura en zegel betaald f 0-10-8

30 mey

Voor copie van den eisch en condschappen betaald f 5-4-8

Consuleere over deze zaak zeer lange proc. Wiedenbroek, voor de gang en verteringe na Goor f 1-2

Vacatie f 1

6 juny

Begeve mij na Haaxbergen en conferere over deze zaak proc. Wiedenbroek speciaal over het afhooren van getuigen 5 1.2 uur afstands, paardehuur en vertering f 2

Vacatie f 1

13 juny

Begeve mij na Goor en qualificeere in deze zaak tot mijn bediendens dr. C.G. van Baerle em procureur

Wiedenbroek, voor vacatie f 1

Voor de gang en vertering f 1-2

Jura met zegel betaald f 1-0-8

23 juny

Betaald aan de heer Rigter voor jura van condschappen f 14-12-8

19 sept.

Met proc. W. Jalink geaccordeerd over zijn salaris en verschot als in den beginne dezer zaak tot bediende gebruikt en hem voldaan met f 17

Voor de gang en vertering naar Goor f 1-2

Vacatie f 1

26 oct.

Rijde na Haaxbergen en spreek over deze zaak de bediende procureur zeer lange in zonderheid over eenige getuigen, paardehuur en vertering f 2

vacatie f 1

31 dec.

Aan de heer Rigter betaald voor copie hem het replyk en pratense documenten f 8-3-8

1808 17 jan.

Ontvange brief van de procureur om bij hem te komen, port f 0-1-0

18 jan.

Begeve mij daar heen en wanneer hij mij zeer lange onderhoud over nadere getuigen, paardehuur en vertering f 2

Vacatie f 1

16 febr.

Brief van de procureur om bij hem te komen, port betaald f 0-1-0

18 febr.

Begeve mij derwaards doch wanneer ik hem heb moeten navolgen na Delden, spreekte aldaar zijn edele zeer lange over deze zaak en ontworpen vraagarticulen voor een aantal getuigen; paardehuur, vertering en vacatie f 3

22 febr.

Aan de heer Rigter betaald haar jura van het beedigen van een attest f 3-0-8

10 maart

Betaald aan de heer Rigter voor jura van condenschappen van H. Heuten f 15-12-8

Voor vacatie tot aanhooren van sententie f 1

Gang en vertering f 1-2

Te samen f 97-16-8

Buiten een of twee reizen meerder naar de advocaat gedaan te Zwolle als hiervooren is gemeld dewelke de heer referent uit de rekening van de heer advocaat zal gelieven op te maken.

Zegel aan deze rekening f 0-2-8

Alzoo de proceduure in zaken G.H. Lammertink tegen J.H. Wissink wederom van de beleering is ingekoomen en op zaterdag den 6 van wijnmaand aanstaande staat geopend te worden.

Zoo is het dat ik ondergeteekende u J.H. Wissink bij deezen doe citeeren tegen voorschreven dag des morgens bij klimmen der zon ten huize van H. van de Sagekuile om gezeide proceduure te zien openen en de sententie hooren uitleezen, meede brengende den aan de andere zijde staande gespecificeerde advis en sportulgeden met inthimatie gij compareerd als dan ofte niet dat op het aanhouden van u tegenparthij zal doen en laten wedervaaren wat na rechte zal oordeelen te behooren.

Wordende hiervan verzogt exploit overgave van het dubbelt en relaas.

Goor den 29 van herfstmaand 1810.

W. Hulsken rechter

Relatier ik ondergeschreeven dat ik op den 1 van wienmaand 1810 het dubbeld van dese an J.H. Wissink ingescawierd.

Goor als booven.

Hs. van de Zagekuile onderrigter

Advis en sportulgeden

Advispenningen 16 ducatonen	f 50-8
Acta prothocollaria	5
Inventariseeren en sluiten	2-2
Verzonden en weerhaalen	5
Twee origineele weethen	2
Twee dubbelden	0-16
Zegels daartoe	2
Jura insinicationis	1-4
Openen en pronuntieeren	1-4
Prothocolleeren der sententie	8
Te samen	f 77-14

Also de proceduure in saken G.H. Lammertink tegen J.H. Wissink wederom van de belering is ingekomen en op saterdag den 6 van wijnmaand aanstaande staat geopend te worden.

Zo is dat ik ondergetekende u G.H. Lammertink bij desen doe citeren tegen voorschreven dag des morgens bij klimmen der zon ten huize van H. van de Sagekuile om geseide proceduure te zien openen en de sententie horen uitlezen, meede brengende den aan de andere zijde staande gespecificeerde advis en

sportulgeden met inthimatie gij compareerd als dan ofte niet dat op het aanhouden van u tegenparthij sal doen en laten wedervaeren wat na regte zal oordelen te behoren.

Wordende hiervan verzogt exploit overgaeve van het dubbelt en relaes.

Goor den 29 van herfstmaand 1810.

W. Hulsken rigter

Relatier ik ondergeschreeven dat ik op den 1 van wienmaand 1810 het dubbeld van dese an G.H.

Lammertink ingescawierd.

Goor als booven.

Hs. van de Zagekuile onderrigter

In naam des Keizers

In zaaken voor het landgericht van Kedingen alnog strijdig en ongedecideerd recht hangende tusschen Gerrit Hendrik Lammertink aanlegger ter eene en Jan Hermen Wissink gedaagde ter andere zijde.

Alwaar de aanlegger bij eisch en aanspraak den 11 van grasmaand 1807 geexhibeerd onder de gewoone imploratie van alle salutare middelen en beneficien rechtens en onder wel expres protest tegens den last van overtollig bewijs in substantie deede poseeren, waar en waarachtig te zijn dat hij op den 1 van louwmaand 1807 in de kaamer van het huis van Gorkink te Marculo, door Gerrit Boskamp bewoond, geweest zijn zoude zonder met iemand eenig verschil gehad of zelfs daarop gedacht te hebben en vervolgens aldaar zonder daartoe de minste reden of aanleiding te hebben gegeven door den gedaagden en door Willem en Gerrit Wissink (tegens welke beyde laatsten zo te zaamen als yder in het bijzonder hij wel uitdrukkelijk zijne actie reserveerde) aangegrepen, geslaagen en bij de haren naar buiten gesleept zoude zijn, met zulk een woede dat Janna Roelvink wed. van Jan Kistemaker hem aanlegger bij den arm had willen lostrekken doch wederom losgelaaten uit vrees vanzelve meede onder het volk te koomen en geslagen te worden; gelijk dit alles ten klaarsten zoude consteeren uit de bij eisch en aanspraak sub A geapliceerde kondschap van getuigen en waartoe men zich eerbiedig gedroeg.

Dat hij aanlegger hoe zeer deerlijk op tijd en plaats voornoemd door den gedaagden mishandeld en zijn ligchaams veiligheid geschonden, zodanig dat het behoud van zijn leeven en gezonde leden onzeker geweest zijn zoude, evenwel uit enkele vredelievenheid en ofschoon na regten en practijk daartoe onverplicht den gedaagden bij memorie den eisch en aanspraak sub B annex, had doen summeeren om binnen acht dagen na insinuatie met hem ter zaake voorschreeven afdracht te maaken, doch met geen ander gevolg dan dat de gedaagde die summatie met stilzwijgen hebbende beantwoord, moest worden gehouden voor hardnekkig in de reele injurie door hem aan den aanlegger zullende zijn gepleegd en tot reparatie van welke injurie de gedaagde na rechten verplicht zijn zoude, terwijl hij aanlegger vervolgens na deeze verplichting door allegatie van enige rechtspassagien te hebben betoogd onder aanbod van eede verklaard de voorschreven injurie voor geen honderd caroli guldens en zelfs voor geene meerdere penningen te willen lijden, vooral niet wanneer hij in aanmerking nam de verregaande woede en doldriftigheid waarmede de gedaagde dezelve begonnen en volvoerd en die eerder het schijnbaar gevolg van een neerlaag of doodslag dan van eene simpele wonding gehad zoude hebben. Doende voorts onder herhaalde imploratie van het nobile judicis officium in omissis supplendis en onder inhasie zijner voornoemde eedes offerte omni meliori modo concludereen.

Dat bij definitive sententie van dit weledele gerigte den gedaagden en reelen injuriant zal worden gecondemneerd om aan hem aanlegger en reele geinjurieerde ter zaake voorschreeven promptelijk tee moeten opleggen en betaalen een summa van een honderd caroli guldens, zijnde de aanlegger en reele geinjurieerde bereid met solemneele eede te verklaaren dat hij voor geen meerdere somma zodaane injurie zou willen lijden ofte zo veel meerder of minder als dit weledele gerigte ex causa meritis zal oordeelen te behooren; met wijdere condemnatie van denzelven in alle de kosten deezer proceduure ofte concludeert zo en als omni melioro modo, cum expensis.

Waarop de gedaagde bij deszelfs den 19e van herfstmaand daaraan volgende gediend recessus in scriptis of antwoord ante omnia pramitteerde zich niet genoeg te zullen hebben kunnen verwonderen dat de aanlegger het tracht te doen voorkoomen als of hij gedaagde denzelven geslagen, bij de haren uit het huis van J.H. Gorkink te Markulo naar buiten gesleept en alzo reel beledigd had en dat hij aanlegger zich zelf

daarentegen voordoet als de onschuld in eigen persoon die geene oorzaak of redenen tot diergelijke mishandelingen gegeven, maar dezelve onschuldig geleeden zoude hebben, terwijl hij gedaagde zich sterk maakt om bij eene attente inspectie der stukken den rechter alras het tegenovergestelde van het door den aanlegger geavanceerde te doen bemerken en alzo te betogen dat uit vrijwillige beweging de eenige aanlegger geweest is van alle de rusie welke op den 1e van louwmaand 1807 ten huize van J.H. Gorkink heeft plaats gehad, doende daartoe vervolgens onder de gewoone imploratien en protestatien vooral tegens het onus prolandi contrarium voordragen in substantie dat zeederd eenigen tijd in de gemeente van Markulo door zommige lieden den aanlegger in deezen aan derzelve hoofd zullende hebben, eene hevige partijchap opgevat en gekoesterd zoude zijn tegens de persoon van J.H. Kloeke die door de heeren collatoren van de kerk te Markulo tot schoolmeester in voornoemde gemeente waare benoemd en aangesteld en zich als een waarlijk geschikt persoon tot het bekleeden van dien post behalven de goedkeuring van collatoren, zeer veele vrienden aldaar verworven had welke zijne benoeming toejuichten. Dat intusschen de vijandschap van den aanlegger zich niet alleen tot den persoon van J.H. Kloeke bepaalen, maar zelfs door hem en de zijnen zo ver uitgestrekt zoude worden dat hij in sonderheid alle geleegentheeden waarnam om die overal, zelfs ten opzichte van het godsdienstwerk van denzelven J.H. Kloeke en ook tegen zijne vrienden te doen blijken gelijk men dan ook onderanderen op den 1e van louwmaand 1807 in de kerk te Markulo onmiddelijk na de prediking en onder het zingen der na-psalm, de aanlegger met zijne zusters zodanig had hooren schreeuwen en roepen dat een yder daardoor gestoord waare geworden met oogmerk om den voornoemden J.H. Kloeke in de warre te brengen en zijnen dienst hem moede te maken, terwijl ook dikwerf wanneer door deezen de kerkenspraaken wierden afgelezen, zulke onrustige bewegingen plaats hadden gevonden dat dezelve niet konden worden gepubliceerd en de lieden onverrichter zaak moesten heengaan, wilden zij daar en boven niet in ongelegentheid geraaken en zelf mishandeld worden, gelijk nochtans alnu met hem gedaagde zou hebben plaats gehad, wanneer hij op den 1e van louwmaand voornoemd na de kerktijd zich met zijne broeders Gerrit Hendrik en Willem Wissink ten huize van J.H. Gorkink kastelein te Markulo had begeeven aldaar onder veele anderen aangetroffen de aanlegger in deezen, zijne zusters en de vrouw van Harmen Heuten en zich alzo om een borrel te drinken bevindende in een huis waarin openlijk tapneering wierd gedaan en hij dus volkoomen recht had om te verwachten aldaar ongemolesteerd en ongehinderd te zullen kunnen weezen, zou hebben moeten ondervinden dat op het ogenblik waarop hij gedaagde zijnde broeders, Hermen Heuten, Willem Bijsters, Arend Jan Boomman, Hendrik Leuverink en Egbert Altena op voornoemde tijd en plaats te zaam stonden te praaten (zonder dat hij gedaagde of zijne broeders met ymand eenig dispuut gehad of gezocht hebben zouden) en nadat er inmiddels over de benoeming van meergemelde J.H. Kloeke tot schoolmeester een twist waare ontstaan tusschen de zusters van den aanlegger ter eene en de vrouw van H. Heuten ter andere zijde, de aanlegger in een dolle en partijdige drift zoude zijn opgestaan en eenen stoel, zoals men gewoon is onder de banken te plaatsen, in de handen genomen en daarmede naar den gedaagden en zijne beide broeders geloopt zijnde, deeze met de pooten van dien stoel zodanig gestooten zoude hebben dat daardoor de gedaagde eene hevige kneusing en zijne broeders insgelijks geweldige stooten bekoomen hadden en de een hunner ook zeer aan het bloeden geraakt waare; alles verzeld van zulk eene woede van zijde des aanleggers dat niemand in het vertrek voor de stoten van denzelven met dien stoel veilig en alle in gevaar geweest zijn zouden van gekwetst en gestooten te worden.

Dat hij gedaagde daarop dien stoel gegrepen en dezelve aan den aanlegger ontnomen had, zo om zich en anderen voor meerdere ongelukken te beveiligen als in de hoop dat de aanlegger tot bedaardheid koomen zoude, doch dit laatste te vergeefs vermids de aanlegger als toen een schietgeweer genomen en daarmede den gedaagden en zijne broeders geslaagen hadde, niet alleen maar ook daarin geadsisteerd waare geworden door zeekeren Egbert Vastert, de kastelein J.H. Gorkink en zekeren J.H. Plasman van Stokkum die alle met en beneevens de aanlegger in deezen deel in de rusie genomen hadden hadden en wel de genoemde J.H. Plasman met een bijl, de gezegde J.H. Gorkink met een tang en de gemelde Egbert Vastert met een tuinstaak gewaapend.

Dat dus alhier ten huize van den kastelein J.H. Gorkink tusschen den aanlegger en zijne meedestanders ter eene, en den gedaagden en deszelfs broeders ter andere zijde, eene hevige rusie en vechtens had plaats gehad, maar van de aanlegger alleen de oorzaak geweest zoude zijn, terwijl hij gedaagde en zijne broeders

de beledigden geweest waaren en zij slechts verweerender wijze en genooddrongen gestreeden hadden gelijk een yder in hun geval zijnde zich tegens deeze zo verregaande brutaliteiten van den aanlegger ontwijffelbaar zou hebben ter weer gesteld.

Dat hij gedaagde zich tot justificatie van dit een en ander beroepende op de kondschap van getuigen door hem bij antwoord sub A geapliceerd nog doet opmerken dat uitwijzens dezelve de aanlegger dikwerf rusie heeft terwijl hij een zijne broeders daarentegen vreedzaame menschen waaren die zich met een yder zeer wel konden verdragen en derhalven vertrouwd dat men dit waarachtig gebeurde en partijdig nagaande de positiën door den aanlegger in zijne aanspraak bijgebracht geenzints in diervoegen zou kunnen admitteeren dat daardoor bewezen wierde de gedaagde de eenige injurie den aanlegger te hebben aangedaan, maar wel dat de aanlegger den gedaagden zo als genoegzaam waare gebleeken geweldig gestooten en alzo reel geinjurieert zoude hebben, terwijl in het onderhavig geval geenzints aan eene injurie van zijde der gedaagde, maar wel van zijde des aanleggers gedacht en het gebeurde op zijn schoonst voor laatstgemelde genoomen voor niets ander gehouden zou kunnen worden dan voor eene hevige rusie en een daarop gevolgd daaruit voortgevloeid gevecht met dat onderscheid nochtans dat de gedaagde aldaar zijn lijf zou hebben verdedigd en de aanlegger de oorzaak en eerste aanvechter of de auctor pugna geweest zijn zoude, waarom de gedaagde dan ook op grond van daartoe aangevoerde rechts auctoriteiten vermeend den aanlegger in dezen geene actie tegens hem geschaapen te zijn. Doende voorts *ex dictis si necesse dicendis caterisque ex nobili judicantium officio supplendis* onder expresse denegatie van alle hetgeen door hem niet speciaal is gedebatteerd *omni meliori modo contra* concludeeren. Dat de aanlegger in deszelfs eisch en conclusie tegen den gedaagden gedaan en genoomen zal worden verklaard niet te zijn ontvangelijk en de gedaagde dien ten gevolge van dezelve kost en schadeloos zal worden geabsolveerd.

Hierover gezien met alle attentie geexamineerd en rijpelijk overwoogen hebbende de *acta prothocollaria* beginnende den 11 van grasmaand 1807 en eindigende den 30 van hooimaand 1808 sub nr 1 eisch en aanspraak cum *documentis A, B en C*, den 11 van grasmaand voornoemd door den aanlegger geexhibeerd sub nr 2 *recessus in scriptis* of antwoord cum *documento A*, den 19 van herfstmaand 1807 door den gedaagden compleet ingediend sub nr 3 *replik cum documentis A en B* aan zijde des aanleggers den 12 van wintermaand 1807 geexhibeerd sub nr 4, *recessus in scriptis* of *duplyk cum documentis A en B* door gedaagde den 28 van bloeimaand 1808 compleet ingediend sub nr 5, rekening van des aanleggers bediende advocaat dr. J.A. ter Horst sub nr 6 (zijnde de *casu quo gereserveerde* rekening van den aanlegger zelf niet ingezonden) en eindelijk de rekeningen van den gedaagden en deszelfs bedienden dr. C.G. van Baerle en *proc. B.W. Wiedenbroek* sub nr 7.

Alles conform den daarvan geformeerden en door den richter des aanleggers bediende advocaat en des gedaagdens bediende procureur geteekenden inventaris van dato den 17 van herfstmaand 1808. En voorts gelet waarop tot administratie eener onzijdige justitie maar eenigzints te letten stond, daarbij steeds in het oog houdende hetgeen door de rechtsgeleerden in het algemeen en onder dezelve door den vermaarden S. van Leeuwen in *cens for part 1 lib 5 cap 25 nr 1 en 4*, in cas van injurie waarin wij alhier verseeeren en ons rechterlijk vonnis moeten vellen op gronden van recht geleerd word in *verbis vox injuria in genere sumtadenotat onne ist quod non jure fit l 1 ff de injur pr instit eod hiest delictum quo quid injuriandi affectu fit aut dicitur ad contemptum infamiam aut lasionem alterius d pr par 1 instit de inj dicitur injuriandi affectu quia ad hoc ut injuria illate dicitur injuriandi animus atque affectus concurrere debet neque fine contumalia affectu injuria committatur l 1 par 1 l 3 l 4 ff l 9 en 10 cod de injur. In dubio autem in facto per se contum elioso injuriarum affectus semper prasumitur arg l 41 ff ad leg falcid nisi innocentiam quis probet suam l 5 cod de injur junit l 42 ff de verb signif.*

In facto autem quod perse contumeliosum non est statur negationiejus qui injuriam commisisse dicitur neque si verba sint talia quo injuriam indifferenter neque necessario non important actioni injuriarum locus non est nissi prius actor injuriandi animum probaverit omnis enim prasumptio bona est.

Zo heeft men vermeend ter beslissing der onderhavige proceduure zich voornamentlijk te moeten bepalen tot een scrupuleus onderzoek en beoordeeling der navolgende twee poincten:

Primo of de aanlegger kan worden geacht het fundament zijner intentie hierin bestaande dat hij op den 1 van louwmaand 1807 zich in de kaamer van het huis van Gorkink te Markelo, door Gerrit Boskamp

bewoond, heeft bevonden zonder met iemand eenig verschil gehad of zelfs daarop niet eens gedacht te hebben en vervolgens aldaar zonder de minste reden of aanleiding daartoe te hebben gegeven door den gedaagden en deszelfs broeders Willem en Gerrit Wissink aangegrepen, geslaagen en bij de haren naar buiten gesleept is, ten genoegens rechtens te hebben bewezen.

Secundo zo ja of en hoedanig als dan denzelven zijnen genoomen eisch en conclusie geadjudiceerd, dan wel of den grond van des gedaagdens defensie houdende dat op den 1 van louwmaand voorschreven ten huize van den kastelein J.H. Gorkink tusschen den aanlegger en zijne meedestanders ter eene, en hem gedaagden en zijne broeders ter andere zijde, eene hevoge rusie en vechters heeft plaats gehad waarvan de aanlegger de oorzaak geweest is, terwijl hij gedaagde en zijne broeders de beledigden geweest zijn en verweerender wijze en genooddrongen gestreden hebben, als genoegzaam gefundeerd en voldoende aangenoomen moet worden om denzelven van voornoemde eisch en conclusie te absolveeren.

Hiertoe dan nu onzen aandacht wendende op de kondschappen van getuigen door partijen hinc in de ten processe overgelegd zal het ter klaardere bevating van zaaken niet ondienstig zijn kortelijk te noteeren de alhier meest ter zaak doende depositien van getuigen en dus in de eerste plaats met opzicht van het eerste ons ter beschouwing voorgestelde poincten datgeene aan te voeren hetwelk de door den aanlegger geproduceerde getuigen deponeren en waarop den onderhavigen eisch en conclusie gebaseerd is.

Bij de kondschap sub A van eisch en aanspraak art 3 verklaard Gerrit Stoelhorst (de aan hem gedaane vraag affirmeerende) dat de aanlegger op den 1 van louwmaand 1807 in de kamer van het huis van Gorkink te Markelo, door Gerrit Boskamp bewoond, tegenwoordig geweest en als toen zonder de minste reeden of aanleiding daartoe gegeven te hebben door Jan Hermen Wissink (de gedaagde in deez) en Willem Wissink deerlijk geslagen en bij de haren naar buiten gesleept is.

Teunis Stoelhorst dat de aanlegger daar ook was en door Jan Hermen Wissink en Gerrit Wissink aangevallen, geslagen en naar buiten getrokken is.

Janna Roelevink weduwe van Jan Kistemaker dat de aanlegger door Jan Hermen Wissink in het hair gegrepen, geslagen en naar buiten getrokken is.

Berend Dijkink gezien te hebben dat Jan Hermen Wissink en Willem Wissink den aanlegger op de straat voor in hadden en heen en weer trokken.

En Berend Egberts gezien te hebben dat de aanlegger in de deur van G. Boskamp door Jan Hermen Wissink en Willen Wissink geslaagen en bij het hair getrokken is.

Terwijl de eerste en derde getuige volgens art 4 erbij voegen dat laatstgemelde den aanlegger heeft willen loshelpen doch zulks aan haar mislukt is.

Bij de kondschap sub A van replyk art 7 verklaard Jenneken Kerkmeyers huisvrouw van Jan Heilersig gezien te hebben dat J.H. Wissink de rusie tegens den aanlegger meede begonnen heeft en Grietjen Brouwer huisvrouw van J.H. Gorkink dat toen J.H. Wissink met meer anderen ten haaren huize gekoomen waaren, dadelijk de rusie begonnen is en J.H. Wissink aanstonds rusie met den aanlegger gemaakt heeft. Eindelijk bij de nadere door voormelde Gerrit Stoelhorst en Teunis Stoelhorst afgegeevene kondschap sub B van replyk art 5 verklaard de eerstgenoemde Gerrit Stoelhorst dat, nadat de aanlegger in de kamer van G. Boskamp gekoomen was, ook daarin gekoomen zijn J.H. Wissink, zijne broeders en meer anderen en dat daarop J.H. Wissink eerst en daarna zijne broeders den aanlegger aangegrepen, geslaagen en naar buiten getrokken hebben, terwijl de laatstgenoemde Teunis Stoelhorst diezelfde verklaring aflegd doch met deze uitzondering dat hij geen slaan gezien heeft.

Wanneer wij deeze respectieve depositien waarop het fundament van des aanleggers intentie gebaseerd en waar en tegens geen reproductoir bewijs door den gedaagde bijgebracht is, niet een onpartijdig oog beschouwen en daarbij in aanmerking neemen dat door de voorzeide nadere verklaring van Gerrit Stoelhorst (bij replyk sub B) deszelfs eerst afgegeevene kondschap (bij eisch en aanspraak sub A) eene, in cas van injurie, zeer aanmerkelijke mitigatie is toegebracht door bij die zijne nadere depositie te verklaaren dat de aanlegger naar buiten getrokken is, daar hij bij eerstgenoemde zijne kondschap had gedeponeerd dezelve bij de haren naar buiten gesleept te zijn; dat het door Teunis Stoelhorst bij eisch en aanspraak sub A afgelegd getuigenis den aanlegger naamlijk door den gedaagde geslagen te zijn, door deszelfs nadere kondschap bij replyk sub B, bij welke hij deponereed geen slaan gezien te hebben, niet weinig word verzwakt en dat Jenneken Kerkmeyers huisvrouw van Jan Heilersig uit hoofde der

kondschap sub A van duplyk (waarvan straks nader) in dezen niet als eene irreprochabele getuige geconsidereerd kan worden, dan gevoeld men al aanstonds dat wel is waar de aanlegger met opgemelde zijne kondschappen van getuigen niet heeft bewezen zodanig door den gedaagden te zijn beleedigd als door denzelven profundamento sica intentionis is aangevoerd, doch dat des niet te min daardoor geprociveerd, ja door het hinc inde ten processe geavanceerde in zonderheid door het aveu van den gedaagden, dat naamlijk alhier tusschen den aanlegger en zijne medestanders ter eene en hem en zijne broeders ter andere zijde, eene heevige rusie en vechtens heeft plaats gehad, buiten eenigen twijffel zeeker gesteld word dat de aanlegger door den gedaagden in dezen geslaagen is.

Wij erkennen ten vollen dat dit genoegzaam sijn zoude om het eerste lid van ons tweede point te amplecteren en alzo den gedaagden tot reparatie te condemneeren indien men deeze daad op zich zelven en als een factum per se contumeliosum in quo in dubio animus en affectus injuriandi adesse prasumitur beschouwd en dan in vergelijking brengd met hetgeen de hoogleeraar Voet ad tit ff de inh en fam lit nr 7, de onderscheidene wijzen waarop injurie gepleegd word opnoemende zegd in verbis; realis injuria cum plurima passim in hoc titulo alibique occurrant exempla opera pretium fuerit pracipua recensere qualia sunt si quis pulsatus aut verberatus fuerit. Doch wanneer wij de respectieve kondschappen van getuigen door partijen hinc in de ten processe overgelegd, betrachten wanneer wij de dien aangaande over en weeder gemaakte reproches en salvatien overweegen en aan den toets des rechts overgeeven en dus wanneer wij het gebeurde in zijnen zamenhang beoordeelen zo als hetzelfde ex actis geblykt en door ons beoordeeld moet worden, cum index judicat secundum acta en probata per l 6 ff de offic pros en daarbij letten op hetgeen door Hermen Heuten, Willem Bijster, Arend Jan Boomman, Hendrik Leuverink en Egbert Altena bij de kondschap sub A van antwoord is gedeponoord die alle als uno ove verklaaren dat zij op den 1 van louwmaand 1807 ten huize van J.H. Gorkink te Markelo, alwaar openlijk tapneering gedaan wierd met den gedaagden en zijne broeders ordentlijk hebben staan praaten zonder dat de laatst genoemden met ymand enig verschil hadden of zochten dat ter zelfder tijd tusschen des aanleggers zusters en de vrouw van voornoemde H. Heuten over de benoeming van J.H. Kloeke tot schoolmeester van Markelo (volgens de positie der vier eerste getuigen) een heevig dispuut ontstaan en zulks dienna door eene heevige rusie en gevecht tusschen den aanlegger J.H. Plasman, E. Vasters, J.H. Gorkink, den gedaagden, zijne broeders en andere aldaar aanwezige personen is opgevolgd; dat de aanlegger van deeze laatstgenoemde rusie en gevecht de aanvoerder en oorzaak geweest is en de gedaagde daarbij niets anders gedaan heeft dan zijn lijf te verweeren, gelijk ook zij getuigen in dit geval geweest zijnde gedaan zoude hebben.

Wanneer wij daarbij in aanmerking neemen dat dit getuignis door vijf consonante getuigen afgelegd op eene voldoende reeden van weetenschap der getuigen tegenwoordigheid, naamlijk bij het gebeurde gegrond en door bijzondere facta gesterkt is. Wanneer wij eindelijk considereeren quod favorabiliores rei potius quam actores hebeantur (l 125 ff de reg jur) en in casu subjecto ad condemnandum probationes luce meridiana clariores en documenta omni exeptione majora esse debeant neque aliqua prasumptiones sufficient sed in minimo dubio prastet nocentem dimittere quam innocentem condemnare S. van Leeuwen cens for p 2 c 7 nr 15 ibique all leg vauct, dan vinden wij ons verplicht de affirmative van het tweede en niet van het eerste lid van ons tweede point te omhelzen en alzo den daarbij aangevoerden grond van des gedaagdes defensie niet alleen als genoegzaam gefundeerd maar ook voor het gevolg vandien, als voldoende aan te neemen om denzelven van des aanleggers eisch en conclusie te absoluteeren in voegen bij het dictum deezer geschied.

Want doch hoe zeer ook de aanlegger bij replyk art 4 en seqq poseerd dat de voornoemde vijf getuigen waarop des gedaagdes defensie hoofdzakelijk gegrond is, alhier als invalide getuigen zouden moeten worden gerepelleerd omdat dezelve of met den gedaagden deelgenooten in de onderhavige rusie en vechterij geweest of hun alibi bewezen sijn zoude, hebben wij echter het daartoe door denzelven geavanceerde en dus de tegens voornoemde getuigen door den aanlegger gemaakte reproches niet gefundeerd genoeg bevonden om van opgemelde ons gevoelen af te wijken en den gedaagden tot reparatie in dezen te condemneeren.

Trouwens wat de reproches tegens H. Heuten betrefd dezelve bepaald zich alleen daartoe dat hij ter gelegenheid van het dispuut hetwelk aanvankelijk gelijk voorschreeven tusschen zijne vrouw en des

aanleggers zusters op den 1 van louwmaand 1807 ten huize van J.H. Gorkink ontstaan was, een der gemelde zusters gestooten heeft en dit factum kan ten opzichter der opgevolgde gebeurtenis waarin niet geblijkt denzelven betrokken geweest te zijn en waaromtrent hij ook door den aanlegger van geene gepleegde injurie geaccuseerd, noch diesweegens geactioneerd of met eenige actie bedreigd is, geene sufficiente reeden opleeveren om deszelfs getuigenis in dezen te wraaken of de daartoe door den aanlegger geallegueerde leer van J. de Damhouder in zijne practijk in civiele zaaken c 186 nr 13 en van Merula in deszelfs manier van procederen l 4 tit 78 c 4 nr 19 en 20 op denzelven te appliceeren. De reproche tegens W. Bijster kwam ons in den eersten opslag van meerder consideratie voor daar uit het verklaarde der 1e, 9e en 10e getuige bij de kondschap sub A van replyk art 6 volleedig scheen te consteeren dat dezelve reeds naar huis gebracht is voor en alear de onderhavige rusie en gevecht tusschen den aanlegger, gedaagden etc, zijn aanvang had genoomen en dus deeze W. Bijster zo nopens den oorsprong daarvan als het voorgevallene daarbij niets konde getuigen; doch ook deeze reproche heeft men als niet na rechten gefundeerd moeten beschouwen, wanneer men lette dat volgens kondschap sub A van duplyk de eerste getuige Jan Heilersig en deszelfs vrouw zeekeren Engelbert Kuiper en vrouw tot de afgifte eener valsche verklaring zouden hebben trachten te permovereen en dan toch notoir, hoezeer ook in dezen het audi en alteram partem verbied, die accusatie voor gefundeerd aan te neemen bij het aanwenden dier beschuldiging door de eedelijke verklaring van twee persoonen gestrekt, de gemelde J. Heilersig evenmin als zijne vrouw alhier als eene irreprochabele getuige geconsidereerd mag worden, terwijl voorts de 9e getuige geen tijd waarop W. Bijster naar huis gebracht zou zijn, bepaalende en verklaarende niet te weten of dezelve al dan niet van de rusie gezien heeft, slechts het getuignis der 10e getuige overblijft, waardoor nochtans als van een singulier getuige het alibi van gezegde W. Bijster niet beweezen of deszelfs getuigenis als invalide gerepelleerd worden kan.

Testis enim unus nullus est en adplenam probationem duo ad minimum testes requiruntur habiles per l 12 ff l 9 c 1 detest, ter welker laatstgenoemde plaats de keyzer Constantinus zegd: sanximus ut unicus testimonium nemo iudicium in qua cunque causa facile patiatu admitti en nune manifeste fancimus ut unius omnino testis respensio non audiatu etiamsi praclara curia honore prafulgeat.

De reproche tegens Arend Jan Boomman bestaat hierin dat dezelve een deelgenoot in de gemaakte rusie geweest zij zoude en is gefundeerd op de verklaring der 1e en 4e getuige respective op art 7 der kondschap sub A van replyk en houdende de eerste te weten en de laatste gesien te hebben dat deeze J.A. Boomman op de deur van meergemelde J.H. Gorkink geslagen geeft, doch behalven dat de eerste getuige (Jan Heilersig) om even aangevoerde reeden alhier geen geloof geattribueerd mag worden, is deszelfs depositie in dezen van alle reden van weetenschap ontbloot en ook daarom een testimonium invalidum quoniam testes fine ratione testantes audiendis non sunt per not en het getuignis der 4e getuige strekt, als van een singulier getuige, in dezen geenzints tot probatie secundum l 12 ff l 9 c 1 moxallegatas.

De reproches tegens Hendrik Leuverink rust op het getuignis van Gerrit Jan Dijkink en J.H. Hoevink bij de kondschap sub A van replyk, alwaar dezelve art 8 respective verklaren dat Hendrik Leuverink voornoemd op den 1 van louwmaand 1807 omstreeks 2 uren desmiddags ten huize van voorzeide G.J. Dijkink geweest is en op het door deezen aldaar art 9 gedeponeerde dat hij gehoord hebbende dat er rusie ten huize van J.H. Gorkink was, daar na toe had willen gaan, doch daarin door gemelde Hendrik Leuverink was terug gehouden; dan ook deeze reproche hebben wij niet kunnen admitteeren om daardoor het alibi van gemelde H. Leuverink te bewijzen, niet alleen omdat zulks uit het verklaarde op art 8 niet voortvloeit en uit dat van een getuige op art 9 om vooren aangevoerde reden niet opgemaakt kan worden, te minder nu de zesde getuige, hoezeer bij vijfde getuige present en evenals deze de ontstaane rusie voorschreven ontwaarende, aldaar verklaard niet gezien te hebben dat laatstgenoemde om na het huis van J.H. Gorkink te gaan door voornoemden Hendrik Leuverink terug gehouden is, maar ook vermids op art 32, 33 en 34 der kondschap sub B van duplyk, door onderscheiden getuigen verklaard is denzelven H. Leuverink zoo voor, als gedurende de onderhavige plaats gehad hebbende rusie ten huize van J.H. Gorkink geweest te zijn.

De reproche eindelijk tegens E. Altena dat naamlijk dezelve deelgenoot in de onderhavige rusie geweest zijn zoude en daarom geen geloof verdiend, steund slechts op het verklaarde van J.H. Nijland bij de kondschap sub A van replyk art 7 en verdiend daarom almeede geene reflexie cum testis unus testis nullus

est per l all, te minder daar hij volgens kondschap sub B van duplek art 66, 67, 68 en 69 des aanleggers zuster, reeds tijdes de afgifte zijner kondschap van den 21 van wijnmaand 1807 had bezwangerd, zulks door eene echtverbintenis met dezelve gevolgd en hij dus van affectie voor den aanlegger geenzints is vrij te dingen of als eene irreprochabele getuige in deezen aangemerkt kan worden.

Meerder zouden wij hierbij kunnen bijvoegen om ons gevoelen nopens het eerst gedeelte van het tweede lid van ons tweede point (de gefundeerdheid naamlijk van den grond van des gedaagdes defensie) te staven, doch achten het vooren geavanceerde daartoe genoegzaam en zullen ons derhalven daarbij evenmin langer ophouden als ons accingeeren tot eene speciaale beschouwing van alle die bijzondere reflectien welke verder ten processe gemaakt en ons van minder belang, of als niets afdoende zijn voorgekoomen en ons alzo slechts nodeloos zouden doen uitweiden, waarom wij dan al aanstonds overgaan tot een kort betoog van den grond van ons gevoelen nopens het tweede gedeelte van het tweede lid voorschreven hetwelk is dat de gedaagde van des aanleggers eisch en conclusie moet worden geabsolveerd.

Deeze absolutie is het noodwendig gevolg der gefundeerdheid van den grond van des gedaages defensie en dus gebaseerd op het hiervooren geavanceerde in het generaal en speciaal op het door vijf consonante getuigen bij de kondschap sub A van antwoord gedeponeerde.

Immers is het waar, gelijk door deeze getuigen als uno ore verklaard en door den aanlegger op geene den rechten voldoende wijze gelogenstraft is, dat de aanlegger van de onderhavige rusie en gevecht de aanvoerder en oorzaak geweest is en de gedaagde daarbij niets anders gedaan heeft als zijn lijft te verweeren, dan is het ook even zeker waar dat den aanlegger in deezen geene actie tegens den gedaagden geschaapen is, noch eene condemnatie wegens gepleegde injurie tegens deezen vallen kan.

Want doch even zeer als de plicht ons van natuur opgelegd verbied om onzen even naasten te beledigen, even zeer gebied dezelve om ons tegens elke aanranding te defendeeren door zodane middelen als daartoe nodig en binnen ons bereik zijn en dit recht van verdediging door het burgerlijk recht gewettigd, doet in deszelfs uitoeffening wanneer slechts de zachtere middelen boven de harderen gebeezigd en dus het moderamen inculpata tutela niet overtreden word, allen schijn van injurie en daarmede tevens allen grond van actie teegens hen die zich alzo heeft verdedigd verdwijnen; adversus enim periculum naturalis ratio permittit se defendere l 4 ff ad leg aq et jure hoc convenit ut quod quisque ob tutelam corporis sui fecerit jure fecisse existimetur l 3 ff de inst en jure ide oque in hoc casu actio in juriarum locum habere nom potest quo niam injuria denotat omne id quod non jure fit vel est deliotum quo quid injuriandi affectu fit ant dicitur ad con temptum in famiam vel lasionem alteri us en fine contumelia affectu injuria non committitur vid S. van Leeuwen in cons for p 1 l 5 c 25 nr 14 en seqq ut en Voet ad tit ff da inj en fam lib nr 19 en 20 ibique all leg en auct.

Dit een en ander achten wij voldoende tot adstructie der affirmative van het tweede lid van ons tweede point en zullen nu met opzicht van het point van kosten nog met weinigen aanvoeren dat, ofschoon wij de gedaagde van des aanleggers eisch en conclusie om vooren gededuceerde en andere reedenen en rechten meer moeten absolveeren, het ons echter uit aanmerking in zonderheid der kondschappen van getuigen door de aanlegger ten processe overgelegd, is voorgekoomen denzelven niet in allen deelen als een termerarius litigator in deezen beschouwd te kunnen worden en hebben diensvolgens vermeend van den regel quod victus victori luat expensas alhier in zover te moeten afwijken dat de aanlegger slechts in de volle sportul en advys penningen gecondemneerd en de overige kosten gecompenseerd worden naar aanleiding van hetgeen de hoogleeraar Voet ad tit ff de re jud nr 22 en 23 doceerd wanneer hij zegd: plane moribus hodiernis infrequens non est ut suas unus quisque litigator impensas ferre debeat compensatione earundem per judicem injuncta qua in re licet multum valere arbitria judicantium hand ignorem opera pretium tamen fuerit suggerere pancis circum stantias non nullas qua vulgo compensationem impendi orum litis suadere solent si modo manifesta calumnia ac dolus succum bentis non elucescat simili modo non absurdum est in quandam impensarum partem vietum damnari siseilicet in litis principio justam videatur habuisse litigandi causam en tamen postea habere desierit ac jam cognogeens nullo sese jure in judicio consistere contendere tamen ultra maluerit quam spontecedere hunc enim ad minimum in temporis illicis posteriorias quo in malafide fuit impensas damnandum esse vix dubitandum est.

Om welke en andere reden en rechten meer het landgericht voornoemd in naam en vanweegen zijne

Majesteit den Keizer en met toetrokken advys van den ondergeteekenden rechts gepromoveerde tusschen partijen recht doende erkend en verstaat.

Dat de aanlegger in deszelfs conclusie bij eisch en aanspraak den 11 van grasmaand 1807 tegens den gedaagden genoomen, behoord te worden verklaard niet te zijn ontvanglijk gelijk dezelve daarin niet ontvanglijk word verklaard bij deezen. Wordende dien ten gevolge de gedaagde daarvan geabsolveerd met condenmatie van den aanlegger in de volle sportul en advys penningen en compensatie van alle de overige kosten deezer proceduure om reedenen.

Aldus bij mij ondergeteekende geadvyseerd.

Enschede den 11 van herfstmaand 1800 en tien.

J. van Riemsdijk